

1930 Január 18
Szombat

5690 év Tébeth 18

Az Uj Népe

Cikkjelző

Kézi

... nem küldünk vissza és megőrzésre sem vállalkozunk

Robert
Budapest
2 lle. 8

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Száda Baron L. Pop (v. Brassai-uj) 16
Telefon 8-77.

Híjeli telefon (nyomda) 187.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 1150 Lei
Félévre... 600 "
Negyedévre ... 320 "
Egy hónapra ... 110 "
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

Kavarodás a decentralizáció miatt

A közigazgatási törvény szerint január 1-én a tartományi igazgatóságok meg kellett volna kezdeniük működésüket. Most már benne járunk a hónap második felében és a tartományi igazgatóságokból egyleg csak az új igazgatók kinevezése valósult meg. — a közigazgatási decentralizáció még mindig a levegőben függ és a jelek szerint semmi remény sincs arra, hogy az igazgatóságok akár február elsején megkezdhetik működésüket. Megirtuk, hogy hiba történt, midőn a kormány nem tette meg idejében a szükséges előkészítő intézkedéseket. És megjósoltuk, hogy ez a hiba súlyosan meg fogja bosszúlni magát. Jólataink hamarabb beigazolódtak, semmint hogy azt hittük volna.

Mindenki számolt azzal, hogy egy olyan gyökeres reform életbeléptetése, mint amilyen a közigazgatási törvény, nem fog simán és megrázkódtatások nélkül megtörténni és bizonyos átmeneti nehézségek elkerülhetetlenek lesznek. Ezek a nehézségek most a tartományi igazgatóságok működésének szünetelése miatt hatalmasra nőttek, valóságos fejvesztettséget idéztek elő a minisztériumokban s teljesen megzavarták az adminisztrációs apparátusnak amugysem sima működését. A bukaresti minisztériumok felbolygatott hangyabolyokhoz hasonlítanak. Az emberek száza! ácsorognak a minisztériumok udvarán és folyosóin s kétségbeesetten futkosnak fűhöz-fához. A minisztériumok reszorttisztviselői nem hajlandók ügyesbajos dolgukat elintézni, azzal az indoklással utasítják vissza őket, hogy az illető ügyek a tartományi igazgatóságok hatáskörébe tartoznak.

Formai szempontból ezeknek a tisztviselőknek valóban igazuk van. A törvény január elsején életbe lépett, sőt most tulajdonképpen nem tesznek egyebet, minthogy alkalmazkodnak a törvény rendelkezéseire, amelyek a decentralizáció elvének megfelelően az ügyek jelentős részét a tartományi igazgatóságok hatáskörébe utalták át. De éppen itt mutatkoznak meg a tartományi igazgatóságok késedelmes felállításának súlyos következményei. A kormány a következő alternatíva elé került: vagy a központi minisztériumokkal végezteti el a folyó ügyek a tartományi igazgatóság felállításáig és ebben az esetben a törvény ellen jár el, vagy pedig felfüggeszti az ügyek elintézését és ebben az esetben az adminisztráció menetében okoz súlyos zavarokat és ugyanakkor mérhetetlen károkat okoz az ország lakosságának is.

A kormány úgy látszik az utóbbi eshetőséget választotta. Ez természetesen megannyi elégedetlenségnek vált forrásává és a bukaresti minisztériumok tisztviselői azon vannak, hogy ezt az elégedetlenséget fokozzák. Bizalmas helyről származó információink szerint ugyanis tulajdonképpen nem annyira a minisztériumi tisztviselők vaskalapos törvénytisztelétéről van szó, hanem sokkal inkább egy bizonyos szabotálásról. Hogy miért ez a szabotálás? Mísem egyszerűbb: a minisztériumi potentátok esküt ellenségei a közigazgatási decentralizációnak, amely jelentős mértékben megnyirbálja hatáskörüket, akadályozza őket hatalmi tulngénységükben és last not least nem egynek jelentős anyagi megrövidítést is okoz.

Elég az hozzá, hogy a minisztériumok a csatolt területekről származó akták elintézését egyszerűen felfüggesztették. Nem valószínű, hogy a kormány ebben az irányban kifejezett rendelkezést adott volna a tisztviselőknek. A tartományi igazgatóságok felállításának elhalasztása azonban alkalmas és lehetőséget adott a közigazgatási törvény ellenségeinek arra, hogy nehézségeket okozzanak a kormánynak, olyan nehézségeket, amelyek könnyű szerrel elkerülhetők lettek volna. Mert ez a késedelmeskedés nemcsak a polgárok százaianak okozott anyagi károkat, nemcsak a közigazgatási gépezetet állította fejteletjére, de ugyanakkor a decentralizáció gondolata számára is érzékeny csapást jelent. Mert a halasztás könnyen támaszthatja azt a gondolatot, hogy a kormánynak nincs ereje és nincs bátorsága a közigazgatási reform maradék nélküli végrehajtásához. A törvény megszavazása alkalmával kifejtettük e lap hasábjain, hogy a reform távolról sem olyan széleskörű és alapvető, mint aminek azt a nemzeti parasztpárt programja és Constantin Stere tervezete alapján elképzeltük. De még ebben a formájában is a nemzeti parasztpárt egyik legjelentősebb és legértékesebb realizálását képviselte, amely csakugyan alkalmas arra, hogy enyhítsen a súlyos helyzetet és könnyebbségeket hozzon életreható

életeinkbe. Ezért mondottuk, hogy súlyos hiba volt a tartományi igazgatóságok felállítására körüli késedelmeskedés és ezért szükséges az, hogy a mai felemás helyzetnek minél előbb véget vessenek. Kezddék meg végül működésüket a tartományi igazgatóságok, mert ez az egyetlen módja annak, hogy új és friss életerőt fecskendezzenek a tartományok alaposan kipumpált ereibe. Mindennapos újabb késedelem súlyos anyagi kárt jelent az ország lakossága számára, minden napos késedelem csökkenti annak a műnek értékét, amelyet a nemzeti parasztpárt a közigazgatási decentralizáció révén életre hívott.

Nyárig föltétlenül elkészül a kisebbségi törvényjavaslat

Bucuresti, jan. 17. A kormány által a kisebbségi statutumok kidolgozására kiküldött bizottság megkezdte munkáját Pop Ghita képviselő elnökletével. A munkában a kisebbségi kérdések szakértői vesznek részt. A bizottság munkálatának

befejezte után meghívják a kisebbségek képviselőit, hogy terjesszék elő javaslatukat. A törvénytervezet nyárig elkészül és az őszi ülésszakban kerül majd a parlament elé. A kisebbségi statutumok

életbeléptetésével egyidejűleg fogja megkezdeni működését a Kisebbségi hivatal is, amelynek élére — mint már közöltük is — Pacliseanu Zenobie miniszteri vezérigazgatót emlegetik.

Hogyan zajlott le Bratianu Vintila hires audienclája a királynénál

Maniu Gyula ma délután érkezik Kolozsvárra

Nagy érdeklődéssel várja a közvélemény a százas bizottság kolozsvári ülését. Az „Adevărul“ szenzációs módon rekonstruálja Bratianu Vintila látogatását a királynénál

A kisenevi liberálisok írásban jelentették be a főügyésznek, hogy jogos önvédelem alapján helyezkednek a vojnikkal szemben

Bucuresti-Bukarest, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A politikai élet érdeklődésének homlokerében minden kétséget kizáróan a nemzeti parasztpárt százas bizottságának vasárnapi gyűlése áll. Maniu miniszterelnök már szombat délután Kolozsvárra érkezik, hogy a nemzeti parasztpárt itteni vezetőivel felvegye az érintkezést. A miniszterelnök megbízását fog folytatni dr. Boila Romulus professzorral és dr. Hatiegan Emillel, a törvényhozás két házának alelnökeivel. Az „Universul“ a gyűléssel kapcsolatban azt a hírt közli, hogy az erdélyi parlamentek ez alkalommal kérték fogják a nemzeti parasztpárt két frakciója közötti erőviszony tisztázását. Az erdélyi parlamentek — írja az Universul — azon a véleményen vannak, hogy a jelenlegi kormány tulajdonképpen a Maniu elnöklése alatt álló taranista kormány. Mindezek előtt követelni fogják Mihai Popovicinak a kormányba való visszatérését. A nemzeti parasztpárt vezetői ezeket a híradásokat cáfolják és rámutatnak arra, hogy Madgearu pénzügyminiszternek a gyűlésen való jelenléte legjobb bizonyítéka lesz a nemzeti parasztpárt egységének.

Mit mondott Bratianu a királynénak

Az „Adevărul“ legújabb számában Scrutator érdekes cikket írt Bratianu Vintilának Mária királynő előtt lefolytatott audienciájáról. A cotroceni palota elegáns szalonjában — írja Scrutator — ahol Mária királynő vendégeit fogadni szokta, Bratianu Vintila kifejté audienciájának célját. Franciául beszélt, monoton és idegítő szavakban adja elő mondanivalóját, beszélt, szemrehány, támad, átkozódik és

fenyegetőzik. Kommunistákból álló kormányunk van — mondja Bratianu Vintila — akik fenyegetik a nemzeti egységet. Ez a kormány anarchiába akarja dönteni az országot. Nem hiányzik sok ahhoz, hogy Maniu vojnijkai vegyék át az állam irányítását. En idejében figyelmeztetem a régenstanácsot és Mária királynét, hogy így lesz. Nem hallgattak meg: a nemzeti parasztpártot hatalomra hozták. A régenstanács ma sem érti meg a veszedelmet. Eljöttem, hogy kifejtsem gondolataimat a királyné előtt és hogy támogatását kérjem esetleg a régenstanács ellen.

Mit válaszolhatott a királyné

A szoba ablakának peremére támaszkodva, amelyen ezen a január-vegi délután tavaszi fény ömlik be a szalonba, a királyné hosszasán hallgat és keserűséggel gondol a következőkre: Eljött hozzám ez az ember, hogy politikai intervenciómat kérje, ő, aki elsőnek emelte fel szavát az ellen, hogy én bármily politikai tevékenységet fejtssek is ki. Közbelépésemet kéri most, miután előzőleg tértelenségre ítélt el. Közbelépésemet kéri a kormány ellen, a régenstanács ellen. Hihetetlen és mégis így van. Eltérnék a magamra parancsolt tartózkodástól, ha tevékenységemmel befolyásolnám a pártok közötti kapcsolatokat. Semmiképpen sem nyújthatok azonban szabadkezet egy olyan akcióhoz, amely nyugtalanságot provokál, mégkevésbé járulhatok hozzá egy a régenstanács elleni harchoz.

Scrutatort ezután így folytatja a cikkét: „Igy gondolkozott a királyné. Hogy mily formában fejezze ki gondolatait Bratianu Vintilával szemben, ez majd csak a királyné memorárijából fogjuk olvashatni

és talán abból a magatartásból, amelyet Bratianu Vintila a közeljövőben a királynénál szemben tanusítani fog.“

A kisenevi liberálisok jogos önvédelem alapján helyezkednek

Az összes politikai pártok — az averscionusokat kivéve — lázasan készülődnek a közelgő községi és megyei választásokra. Legújabb jelentések meggyőzőnek arról, hogy a liberálisok csakugyan rendezavarásokat akarnak provokálni az országban.

A kisenevi főügyésznél tegnap megjelentek az ottani liberális párt vezetői és központi pártvezetőségük utasítására átnyújtottak egy memorandumot, amelyben kijelentik, hogy a vojnkszervezetekkel szemben a jogos önvédelem alapján helyezkednek és a történelmükért a felelősséget már eleve elhárítják magukról. A főügyész kijelentette, hogy a memorandumot felterjeszti a felsőbb hatóságokhoz, törvényellenes cselekedetet azonban a törvény teljes szigorával fog üldözni és megakadályozni.

A kormány nem marad tétlen a liberális készülődésekkel szemben. A Dimineata jelentése szerint közvetlenül a parlament megnyitása után a kormány új rendtörvényt fog a törvényhozó testület elé terjeszteni, amely szigorú intézkedéseket fog a rendezavarókkal szemben tartalmazni. Információink nem precízrozzák azt, hogy a jelenben érvényben lévő Marzescu-féle törvény kiegészítéséről, vagy pedig egy teljesen új törvényről van szó.

Lucien Wolff optimista jelentése a romániai zsidóság helyzetéről

A békeszerződések kisebbségi klauzuláinak köszönhető, hogy javult a keleteurópai zsidóság sorsa

Az angliai zsidók szövetségének beszámolója a keleteurópai és a romániai zsidóság helyzetéről

London, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az angliai zsidók szövetsége, az Anglo-Jewish Association Joint Committee előtt január 12-én tette meg szokásos jelentését Lucien Wolff a világ zsidóságának helyzetéről. Az európai antiszemitizmus újabb erősödése továbbra is aggodalomra ad okot — mondotta jelentésének bevezetőjében Lucien Wolff. Nagy csalóddással kell látnunk azt, hogy a Népszövetség intézkedései és a kormányok fokozott ébersége ellenére is időről-időre újlag fellángolnak a háború által felkorbácsoltt szenvedélyek és fenyegető formákban jutnak kifejezésre. Helytelen volna az az állítás, hogy a jog és a rend összeomlottak és hogy a zsidók helyzete rosszabb, mint amilyen a háború előtt volt. Ez a felfogás azért kézenfekvő, mert az utóbbi időben gyakrabban esik szó összetüzetésekről és az erőszak kisebb kitérőiről. A valóságban azonban a keleteurópai zsidóság helyzete a békeszerződések kisebbségi rendelkezései révén történtek dacára is javult a háború előtti helyzettel szemben. Az évek során belátták azok a kormányok is, amelyek eleinte erőlyesen tiltakoztak a kisebbségi rendelkezések életbeléptetése ellen, hogy lehetetlenség a békeszerződések fölött elhaladni és így minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a törvény és a rend fentartásával a kisebbségi szerződések végrehajtását megvalósítsa.

Lucien Wolff ezután áttért a romániai zsidóság helyzetének ismertetésére. A romániai események — mondotta az előadó — bizonyos aggodalmat váltottak ki. A tiszta látást azonban bizonyos mértékig akadályozzák azok a pártellentétek, amelyek a romániai zsidóságon belül felmerültek s amelyek tekintélyes egyenetlenséget váltottak ki. Általánosságban mióta a jelenlegi kormány uralomra jött, sikerült a rendet fentartani. Néhány nappal ezelőtt dr. Mayer Ebner a Zsidó Parlamenti Klub elnöke kifejtette, hogy a helyzet nehézsége a közvélemény általános hangulatában rejlik és hogy az antiszemitizmus fellángolása jelentős mértékben az erőteljes cuzista agitációnak tulajdonítható. Az utóbbi években egyre erősödő gazdasági válság, a lej stabilizációjával kapcsolatos kemény intézkedések ugyanis hozzájárultak az antiszemitizmus újjáélesztéséhez. Dr. Mayer Ebner élesen szembeszállt a zsidó zsidó szervezettel, amely a liberális ellenzékkel kapcsolatban áll és azon a véleményen van, hogy a kormány nehézségei és az antiszemitizmus újjáéledése jelentős részben az ellenzéki pártok intrikáira vezethető vissza.

Objektíve nézve azt hiszem, hogy a romániai helyzet távolról sem oly rossz, mint aminőnek beállítják. Való az, hogy a lakosságban rosszindulatu érzések és előítéletek élnek, a kormány azonban jóvalisan, erőlyesen jár el. A krajovai diákkongresszus, eltekintve néhány igazgató beszédétől, incidens nélkül folyt le és így örvendetes ellentétben áll az előző diákkongresszusokkal szemben, mint aminő az 1927. évi volt, amely Nagyváradon komoly pogrommal végződött. A kongresszus befejezése után történtek ugyan több helyen diákvázar-

London, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A liberális párt jásii hivatalos lapja bejelenti, hogy a jásii liberális szervezetek a közelgő választásokon semmi szín alatt sem hajlandók választási kartellt kötni zsidó politikai szervezetekkel. A liberális párt jelöltjei közzé csakis olyan zsidókat hajlandó felvenni, akik a liberális pártnak rendes tagjai.

gások, ezek azonban távolról sem öltöttek olyan méreteket, mint az előzőek. A zavargások tulajdonképpen a jásii egyetem egyik tantermében történt összetűzésre szorítkoztak, ahol néhány zsidó hallgató megsérült. Az egyete-

met két hétre bezárták és a rend ismét helyreállt. A kormány azóta széleskörű óvintézkedéseket tett hasonló események megismétlődésének megakadályozására. A jelenlegi kormány számára igen nehéz feladat az, hogy egyszerre mindent rendbe hozzon, a Joint Foreign Committee előtt fekszik azonban több, a romániai zsidó közéletben szereplő vezető férfiu véleménye, akiknek objektív megítélésében megbízhatunk és akik távolról sem elégedetlenek a romániai helyzettel. Azt hiszem, hogy a sajtó alarmizáló jelentése után önként is szívesen hallják tölem ezeket a megállapításokat.

szereplő vezető férfiu véleménye, akiknek objektív megítélésében megbízhatunk és akik távolról sem elégedetlenek a romániai helyzettel. Azt hiszem, hogy a sajtó alarmizáló jelentése után önként is szívesen hallják tölem ezeket a megállapításokat.

A liberális párt jásii lapja hivatalosan is bejelenti, hogy a párt nem köt többé választási kartellt zsidó szervezetekkel

A liberálisok csak olyan zsidókat hajlandók listájukra felvenni, akik nem állnak népi alapon, hanem fegyelem alá alá eső tagjai a liberális pártnak

Bucuresti-Bukarest, január 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). A liberális párt jásii hivatalos lapja bejelenti, hogy a jásii liberális szervezetek a közelgő választásokon semmi szín alatt sem hajlandók választási kartellt kötni zsidó politikai szervezetekkel. A liberális párt jelöltjei közzé csakis olyan zsidókat hajlandó felvenni, akik a liberális pártnak rendes tagjai.

Ez a h iradás megerősíti mindazt, amit az Uj Keletben néhány nappal ezelőtt a liberális pártnak a zsidó szervezetekkel szemben elöklalt álláspontjával kapcsolatban közöltük. Nem tudjuk, hogy milyen konszideráció alapján határozta el magát

a liberális párt erre a magatartására. A bukaresti lapok azonban ugyancsak arról adnak hírt, hogy a liberális párt több vezetője határozottan állást foglalt az ellen, hogy a párt hivatalosan választási kartellt kössön bármelyik zsidó politikai szervezettel. Ezzel szemben kívánják azt, hogy a parlamentbe, a közégi és megyei tanácsokba olyan zsidók kerüljenek be, akik a párt tagjai és akik ily módon alávetik magukat a pártfegyelemnek. Alkalmunk lesz azt a határozatot részletesebben analizálni. Annyit azonban már most is le kell szögeznünk, — anélkül, hogy e ha-

tározat egyéb indítékait vizsgáljunk, hogy misem kényelmesebb, mint olyan zsidókat küldeni a parlamentbe, akik a zsidó kisebbségi érdekek megvédésénél előbreválnak kell, hogy tartsák a pártfegyelem respektálását és a pártvezetőségi utasításokat. Az elmúlt évek tapasztalatai meggyőzhettek bárkit is arról, hogy mennyit tettek a zsidó érdekekért a politikai pártok tagjait képező zsidó parlamenterek. Mire készül a liberális párt, hogy eleve elejét akarja venni annak, hogy a zsidó kisebbség igaz hangja is megszólalhasson a parlamentben?

A tartományi igazgatóságok még nem működnek, a minisztériumok pedig már nem intézik el az igazgatóságokhoz tartozó ügyeket

Bucuresti-Bukarest, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A tartományi igazgatóságok késedelmes felállítása súlyos zavarokat idézett elő a minisztériumok működésében. A minisztériumok udvarait a vidékről felutazott emberek tömegei töltik be, akik fűhöz-fához fordulnak és kétségbeesetten veszik tudomásul, hogy a minisztérium illetékes reszorttisztviselői nem akarják ügyeiket elintézni. A reszorttisztviselők arra hivatkoznak, hogy az új közigazgatási törvény alapján nem a minisztérium, hanem a tartományi igazgatóságok illetékesek ügyeik elintézésére. A fejvesztettség, a felfordulás és a zavar

annál nagyobb, mert a törvény nem precizirozza eléggé világosan, hogy tulajdonképpen milyen ügyek tartoznak a tartományi igazgatóságok jogkörébe és hol szűnik meg a minisztériumok kompetenciája.

Az elmúlt napokban sok ezer ember volt kénytelen dolgavegzetlen elhagyni a fővárost emiatt. A tartományi igazgatóságok ezzel szemben csak hetek mulva kezdenek meg működésüket. A kormány hír szerint nem adott utasítást a minisztériumoknak arra, hogy a tartományi igazgatóságok felállítására előtt a felekkel ily módon bánjanak el.

Egyes verziók szerint a minisztériumok tisztviselői azért ragaszkodnak oly szigorúan a törvényhez, mert ily módon akarnak nehézségeket teremteni a kormányban. A minisztériumi vezető-tisztviselők ugyanis ellenségei a közigazgatási decentralizációnak, mert a tartományi igazgatóságok felállítására révén hatáskörük lényegesen szűkebb lett és nemcsak hatalmi körük lett kisebb, de busás mellékjöveldelmeiktől is elestek. Kormánykörökben hangoztatják, hogy a mai helyzet csak átmeneti és hogy a nehézségek azonnal meg fognak szűnni, mihielyt a tartományi igazgatóságok megkezdik működésüket.

Kedden délelőtt az angol király nyitja meg a tengeri leszerelési konferenciát

Ma éjjelkor érkezik meg Plyomuthba az amerikai delegációt hozó hajó. Tardieu is Londonba érkezik

London, január 17. A király hétfőn délben Londonba érkezik s kedden délelőtt megnyitja a tengerészeti leszerelési konferenciát. A megnyitó beszéd elhangzása után az uralkodó a palotába megy, ahol Dawson, a király orvosa meg fogja vizsgálni és dönt az uralkodó februári tartozkodási helye felől.

A tengerészeti leszerelési konferencia megnyitása a lordok házában megy végbe. Az uralkodó, a királyi csarnokban nyitja meg a konferencia ülését. A megnyitó beszédet az angol rádió állomások közvetíteni fogják. A király részére erre a célra külön arany mikrofont készítettek. A George Washington hajó, amely az amerikai delegáció 127 tagját s mintegy 30—40 amerikai újságíró hoz Angliába, ma éjjelkor érkezik meg Plyomuthba. A delegációt a kikötő pályaudvarán különvonat várja s az amerikaiak érkezés után azonnal folytatják az utat Londonba.

Páris, január 17. Tardieu miniszterelnök szombat este hagyja el Hágát. A francia miniszterelnök Páris kikerülésével Rotterdamon át utasik Londonba, ahol

érkezése után azonnal érintkezést keres Stimson amerikai külügyi államtitkárral

s még ugyanaznap este MacDonald miniszterelnökkel is.

Lloyd George kilép a liberális pártból és lemond a pártelnökségről?

Családi körben ünnepelte meg 66-ik születésnapját a volt miniszterelnök

London, jan. 17. Lloyd George volt angol miniszterelnök ma betöltötte 67-ik életévét. Az évfordulót Lloyd George családi körben ünnepelte meg. A volt miniszterelnök csaknem negyven éve megszakítás nélkül tagja az angol alsóháznak s jelenleg az alsóház legidősebb tagja.

A Morningpost azt írja Lloyd George-ról, hogy az utóbbi hetekben megérlelődött benne a szándék, hogy lemond a liberális pártban elfoglalt elnöki méltóságáról, sőt a pártból is kilép és pártönkivüli lesz. A lap szerint a volt miniszterelnök ezt az elhatározását hétfőn tartandó beszédében be fogja jelenteni. Politikai körökben azonban hivatkozással Lloyd George változékony hangulataira

arra számítanak, hogy hétfőig még meggondolja magát.

— Államellenes összeesküvést fedeztek fel Leningrádban. Párisból jelentik: A rádióügynökség leningrádi jelentése szerint a szövjethatóságok és a G. P. U. Leningrádban a gárdadragonyos ezred volt tisztjeinek államellenes összeesküvést fedezték fel. Az ellenforradalmárok akciója a leplezésekkor már közvetlen küszöbön állott. El akarták távolítani helyiikről a szövjet-hivatalnokokat s Leningrad felett át akarták venni a fűhatalmat. Számos letartóztatás történt.

Uj Meresowsky Geheimnisse des Westens

LEPAGE- Kvár

A legszebb ajándék. Birnbaum Uriel 50 képből álló bibliai képsorozata, diszes albumba kötve ára 1.350 lej helyett 700 lej (3 havi részletre is). Az Uj Kelet könyvcsatláiban.

és

zer 18 ter-
ezik. Ezzel
nagyobb biz-
stheti vissza.

Str. Delav-
ajtalan pros-

saládi
rvek

ajtemény. Tar-
sorra épített
1, 2, 3, 4, 5,
k, középkületek
tsetet és részlet-
20 méretben.
nülakatos mun-
vei, 33x50 cm.
német, francia
lei. Utánvétell,
to küldi

j-Kvár.

Döntött a zsidóság választási magatartásáról

Kolozsváron és Máramarosban a nemzetiparasztpárttal kötött választási kartellit a Zsidó Választási Blokk

A vidéki tagozatoknak szabad kezük van helyi kartellek kötésére

Cluj-Kolozsvár, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Csütörtök este kilenc órakor ült össze az Országos Zsidó Választási Blokk központi választmány, hogy véglegesen döntsön az erdélyi zsidóság magatartása felől a külszöbön álló községi és megyei választásokon. A rendkívül látogatott ülést, amely a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában zajlott le, dr. Fischer József elnök, országgyűlési képviselő nyitotta meg és ismertette azokat a szempontokat, amelyek Erdély zsidóságát ezeken a választásokon kell hogy vezessék.

Ezután dr. Kertész Jenő számolt be azokról a tárgyalásokról, amelyeket a kiküldött tárgyaló bizottság a különböző pártokkal folytatott a választási kollaboráció érdekében. Dr. Kertész hangsúlyozta, hogy mindenekelőtt a kisebbségek felé keresett a tárgyaló bizottság kapcsolatát, ez azonban megihusult azon, hogy a Magyar Párt és Pa szocialisták a velünk folytatott tárgyalások közben választási megegyezést létesítettek, ami részükre lehetetlenné tette a további tárgyalások folytatását. Ezenkívül a nemzeti parasztpárt kolozsvári vezetői érintkezést kerestek a Zsidó Választási Blokkal és a megindult tárgyalások csakhamar megbizonyították, hogy a választási megegyezésre megvan az objektív lehetőség. A központi választmány feladata ebben az ügyben dönteni.

E jelentés után hosszabb vita indult meg, amelynek során majd valamennyi résztvevő felszólalt. Dr. Klein Miksa rámutatott azokra a barátságatlan tényekre, amelyeket a nemzeti parasztpárti kormány követett el a zsidósággal szemben és általában a kormány elhibázott zsidó politikájára, ami kötelességünkkel teszi, hogy elégedetlenségünknek és elkeseredésünknek kifejezést adjunk. Javasolja, hogy a vidéki tagozatoknak adjunk szabadságot a választási magatartásra vonatkozólag, Kolozsváron azonban vonuljon passzivitásba a zsidóság a nemzeti parasztpárti kormány elleni tiltakozása jeléül. Az ezután következő felszólalók kivétel nélkül dr. Klein Miksa javaslatát ellen foglaltak állást, kifejtve a passzivitás káros következményeit. A felszólalók hangsúlyozták, hogy bár a kormány sok tekintetben csalódást okozott a zsidóságnak, mégis remény van rá, hogy a nemzeti parasztpárt további kormányzása során be fogja váltani a zsidóságnak tett ígéreteit.

Dr. Fischer József bemutatja a máramarosszigeti tagozat átiratát, amelyben közlik a nemzeti parasztpárttal kötött kartell-tárgyalások eredményeit és kéri a központ hozzájárulását a kartell megkötéséhez. A paktumtervezet szerint Máramarosban a megyei bizottságba nyolc, a szigeti városi tanácsba pedig tizenhárom tagot jelöl a Zsidó Választási Blokk a közös listán.

Beható megvitatás után a központi választmány egyhangulag elfogadta a dr. Marton Ernő által beterjesztett következő határozati javaslatot:

1. A központi választmány jóváhagyja a Zsidó Választási Blokk kolozsvári és máramarosszigeti tagozatainak a központi választmányhoz felterjesztett ama javaslatát, hogy úgy a községi, mint a megyei választásokon a nemzeti parasztpárttal kössenek helyi kartellek.
2. Minthogy az adott viszonyok nem tették kívánatossá egy országos kartell kötését, a Zsidó Választási Blokk a vidéki tagozatoknak szabad kezűt ad arra, hogy a községi és megyei választásokon a helyi viszonyok figyelembe vételével és a zsidó egyesség megvédése mellett választási megegyezést létesítsenek az erre legalkalmasabb párttal, vagy csoporttal. Szükségesnek tartja azonban a központi választmány, a következő a ap

- elveknek leszögezését:
- a) a Zsidó Választási Blokk helyi tagozatai mindenütt egységesen vesznek részt a községi és megyei választásokon,
 - b) úgy a megyei, mint a községi

tanácsokban biztosítani kell a helyi zsidóságnak számára a szerinti képviselőt,

- c) a helyi kartellek kötésénél az országos politikai szempontok teljes kikapcsolandók és kizárólag a

A szovjet egész Oroszország területén eltiltotta a körülmetélést

Nap-nap után özönével zárják le a zsinagógákat. Darabokra fűrésztették a Szent-Izsák templom harangjait. E hónapban fogja elérni tetőpontját az oroszországi vallásellenes agitáció

London, január 17. Rigán keresztül érkezett oroszországi jelentések szerint Oroszországban minden emberi képzéletet felülmúló méreteket öltött a vallás elleni agitáció. Ez a vallás elleni irtó hadjárat egyformán irányul minden felekezeten, sőt mert „bizonyos körökben” azt a hírt terjesztik, hogy az akció magas állásokban lévő zsidó eredetű szovjet hivatalnokoktól ered és a kereszténység kiirtását célozza, ezek a szovjet hivatalnokok, hogy a gyanúsításokat kiparrirozzák, kétszerez erővel csapnak rá a zsidó vallás híveire. Százakra megy a száma azoknak a zsinagógáknak, amelyeket eddig bezártak és nap-nap után özönével zárják be újabb zsinagógákat. Ez az agitáció féktelenségében odáig ment, hogy a szovjet egész Oroszország területén eltiltotta a körülmetélést. Amint azt az „Uj Kelet” már jelentette, több súlyos ítéletet hoztak olyan orvosok ellen, akik a rituális szertartást elvégezték.

A lapok jelentése szerint január hónapban fogja elérni tetőpontját Oroszországban a vallásellenes agitáció. Leningrádban a híres Szent Izsák székesegyház hatalmas harangjait bevezetőül már elkoboz-

helyes város-politika elvei legyenek irányadók,

d) a helyi tagozatok kötelesek végleges határozathozatal előtt javaslatokat jóváhagyás végett a központi választmánynak felterjeszteni és

e) a központi választmány ezen határozatok hűségese végrehajtását a zsidó szolidaritás védelmére alá helyezni.

Ezen határozat elfogadása után a központi választmány annak a reményének adott kifejezést, hogy Kolozsváron a megkötött kartellek ellenére is sikerülni fog egységes listát létrehozni az összes számbavehető pártok között.

A választmány végül elhatározta, hogy a választások sikere érdekében már a legközelebb megkezdi mindenütt az intenzív választási propagandát.

Moszkva titkos parancsot adott ki a német kommunistáknak, hogy február elsejére forradalmi megmozdulást készítsenek elő

Berlin, január 17. A lapok szerint Moszkva titkos parancsot adott ki a moszkvai kommunista szakszervezetek vezetőjeinek, hogy tagjaik és az összes munkanélküliek bevonásával február elsejére forradalmi megmozdulást készíts-

nek elő egész Németország területén. A birodalmi és a porosz belügyminiszterek kijelentették, hogy az államhatalom elég erős arra, hogy a forradalmakat leküzdje, A hatóságok meg fogják tenni a szükséges intézkedéseket.

Az amerikai nőegyesületek vezetői megostromolták a washingtoni Kapitolt, hogy a világbéke mellett tüntessenek

Washington, január 17. Tegnap a Kapitoltban hatszáz nő tüntetést rendezett s ennek során megrohanták a szenátorok hivatali helyiségeit is. A nők a tüntetéssel arra akarták felhívni a figyelmet, hogy a törvényhozó testületek a világbéke érdekében készítsék elő Amerika csatlakozását a hágai nemzetközi tör-

vényszék ítélkezéseit elfogadó államok csoportjához. Ebben a kérdésben ezer aláírással ellátott memorandumot is készítettek s azt sokszorosítva most terjesztik. A tegnapi női tüntetés résztvevői legnagyobb részét nőegyesületek vezetői s az akció így mintegy tizenkét millió amerikai nő akciónak tekinthető.

Megindult a harc a csehszlovák köztársaság elnöki székéért

A jobboldali sajtó elutasítja Benes elnökjelöltesének gondolatát

Prága, a jövő köztársasági elnökének kérdése, Masaryk emlékezetes nyilatkozata és Peroutka publicista feltűnést keltő cikke után, élénk eszmecsere keltett a sajtóban. Jellemző, hogy a prágai lapok s a vezető politikuskok egyáltalában nem avatkoznak bele ebbe a vitába, amelyet Peroutka azzal a bejelentéssel idézett elő, hogy Masaryk elnök utódjának Benest szeretné. Annál őszintebben és nyíltabban foglal állást a cseh agrárpárt vidéki sajtója. A „Havlickove kraj” című lap a következőket írja:

„Benes nem élvezi a nemzet többségének bizalmát. A nemzet többsége nincs megelégedve azzal a móddal, amelyet Benes úgy a belpolitikában, mint a külpolitikában követ. Benes túl magasan érzi magát, magasabban, mint amilyen tényleges pozíciója. Nem titok, hogy esendesen és titokban mindenféle terveket sző, csak hogy Masaryk utódja lehessen. Ezt maga az elnök is kívánja. Megjósoljuk azonban, hogy a tervek hiába valók. Allitjuk, hogy Benes sohasem lesz köztársasági elnök! A polgári pártok nagyon is jól fölismerték az ő és környezetének munkáját. Azokon a „bunk”-okon kívül, akiket Benes és a Hrsdzsin környezete az egyes polgári pártokban kitart, nem találnak egyetlen csehszlovák embert sem, aki Benes elnöksége mellett állást foglalna. A csehszlovák atmoszféra már ma is nehéz, de egyszerűen elviselhetetlenné válna, ha az ismert tervek megvalósulnának.”

Hasonló szellemben ír a jobboldali „Fronta”, amely kölönösen Peroutkának azzal a véleményével bocsátkozik vitába, hogy a hivatalnokkormány számára na-

ták és a templom előtt darabokra fűrésztették. A harang anyagából száz tonna finom vörörszet és sok ezüstöt is kaptak. A székesegyházban a napokban kezdik meg az atheista muzeum berendezését. A vallásellenes liga le fogja bontani a temetők kerítését is s ledönteti a sírköveket, A Moszkvától északra eső Sergijevsk-Posad közelében lévő kolostor 65 mázsa harangját a közel jövőben szintén eltávolítják helyéről. A világ e legauszobabb harangja elleni akció hosszabb előkészítést igényel s ezt a munkát már megkezdették.

gyobb hatáskört kellene biztosítani az alkotmányban, arra az esetre, ha kénytelen lenne parlament nélkül kormányozni.

— Egyesek azt szeretnék — írja a lap — ha az eddigi elnök március 7-én lemondana és utódjául Benest ajánlaná. A nemzetgyűlés azonban Benest nem választaná meg elnöknek. Fel kellene tehát a parlamentet oszlatni. Ennek eszközül hivatalnokkormányt kell kinevezni. A terv nagyon is átlátszó. A nép választott képviselőinek kell még idejében megtenniük a szükséges óvintézkedéseket e diktatórikus terv megvalósulása ellen.

Beiktatták Dész új főrabiját

Ünnepélyes és impozáns keretek között iktatta be a dési hitközség újonnan választott főrabiját Paneth Jakabot, a nemrég elhunyt Paneth Cheskel nagynevű főrabfiát. Erre az alkalomra a megjelent tagok zsufoltság töltötték meg a hitközség nagytermét.

Rosenzweig Jakab a hitközség elnöke megnyitó beszédében meghatott hangon parentálta el a nemrég elhunyt főrabot, kinek nagy érdemeit könnyes szemekkel méltatta. Az elnök gyönyörű emlékbeszédét a közönség állva hallgatta végig és jegyzőkönyvileg megörökítették. Ezután az elnök indítványára a közgyűlés Paneth Jakabot egyhangulag főrabijává választotta meg és a gyűlés eredményét Weinberger Jonász és Rosenzweig Vilmos vezetésével egy küldöttség hozta tudomására és meghívásra a főrabot megjelent a választógyűlésen.

Az új főrabot a közgyűlés nagy óvációval fogadta, kihez Rosenzweig elnök intézett nagy beszédet, kérve a főrabot, hogy nagynevű atyja utján haladva a hitközség vezetőségével karöltve dolgozzon a hitközség további fejlődésén. Majd megható szavak kíséretében iktatta be az új főrabot, kinek munkásságához Isten áldását kérte. Ezután az új főrabot tartott magas szárnyalású székfoglaló beszédet, programjában hangzott, hogy ősei tradíciójához híven örököni fog a hitközség vallásos szellemének megőrzésén, majd a hitközségi tagokat megáldva a gyűlés véget ért.

A főrabot beszédével nagy hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Ezután a gyűlés tagjai viharos ovációban és meleg ünneplésben részesítették Rosenzweig Jakab hitközségi elnököt, ki közel öt évtizedes munkájával és bekeszeretével kiérdemelten elnyerte a hitközség bizalmát és fáradhatatlan munkásságával elvélt-hetetlen érdemeit szerzett magának a hitközség nagy fejlődésében.

IRÓK ÉS

Engem is hit

— Patai Edith

Arany almák ezüst csészei Edith versei; fenkölt mes fémjéből színtiszta, szettel csiszolt kabinet de egy forró, mélyen érző aszól eleméntáris erővel gyönlök szállva, befészkelik hogy nem tudjuk többé fe

A lírai költsézet fogalmá belölk — annyira egész adják ezek a versek: az ő gárzó asszonylelkét, az ő pe jóságosan mosolygó és bu az ő szárnyalón, Föld szer életét. A váltig modern, zsidó bensőség, egyszerű, z Ugy énekel ez a költő-are teremő csókja ejkára és e báját és művészetét. Amit gáról is áll: „Szája sápad ayított léha azó azon.”

A Földé az ő első és örö földé. Fájó szerelem, mert nak szárnyain szállhat ál fogva való szerelem, me multjának lelkéből örökség kébe. Delelőjén járva éle mélteti szerelmes vágyain bízik benne, hogy lelkét partot érnek majdan ott a gyöngyödalakon, legendás s Életszereltemben is mi Gazdag szerelemben az é nyert ajándékul s mit me nek adott örökségül. Sz szerelemese, mert

„Szép az én életem s

Szépek a napjaim, mer

És szép az éjszaka, ha

Szép és gazdag a költ szüntelen „muzsikál mint és elbájoló zenében adja és másokat mindazt, ami lág, embersors, háboru és halál. De különösen fo szíve az anyaság örömét, dog gyermekmosolyt, mik szent szó: Anyám” és az anyasorsot, hogy f majdan gyermekei és aki

„Oh jaj! Száglud

Ifju erejük csak sz

Zöldelő koszorujuk

Mennyi érett szépség, asszonyban, midőn mé anyja, saját anyjának öle gyerek! —

Mily megindító a biza mely kísérté őt életében kulni fia ajkán egykor, az este.

De a legszebbet, amit térel el lehet mondani,

„Honnan e drága meg Hogy életem oly dus, Hogy zeng, mint álú Egy tisztahangú, régi Kinek köszönjem forr Hogy négy fal közt é Hogy munkánapok á Reámfonódnak tiszta

Mi megadhatjuk kérd ő saját szíve, az a hat gazdag szív a zengő h szoltáros Dávid király c gésnek indul láthatatlan zeng, mindig is zenger Örök-boldogan őrizve m hetetlen élményt nyujt nek szívére hat a „hal nagy vallomások” anda

I

Ha influenzá köhög vagy

Málnási Sicu

mert az a legjobb ny Kapható minden

IRÓK ÉS IRÁSOK

Engem is hív a föld

— Patai Edith versei —

Arsny almák ezüst csészékben — ezek Patai Edith versei; fekölt emberi érzések némes fényéből szintizsta, hamisítatlan művészettel csiszolt kabinet darabok. Dalok, mik egy forró, mélyen érző asszonyi szív geizirjéből elementáris erővel gyöngyöznek fél s félként szállva, befészkelik magukat szívünkbe, hogy nem tudjuk többé feledni őket.

A lírai költészet fogalmát lehetne detiniálni belőlük — annyira egészen magát a költőt adják ezek a versek: az ő forrón, fénylőn sugárzó asszonylelkét, az ő patyolat-tisztán, édes-jóságosan mosolygó és busongó anyai szívét, az ő szárnyalón, Föld szerelmesen zengő zsidó életét. A váltig modern, új formában ősrégi zsidó bensőség, egyszerű, mély természetesség. Úgy énekel ez a költő-asszony, ahogy Isten teremtő csókja ajkára és szívébe lehelte a dal báját és művészetét. Amit anyjáról mond, magáról is áll: „Szája sápadt, finom virág, nem ayított léha szó azon.”

A Földé az ő első és örök szerelme, a Szent-földé. Fájó szerelem, mert csak forró vágyainak szárnyain szállhat áldott rögére. Öröktől fogva való szerelm, mert ezer évek zsidó multjának lelkéből örökségül szállott az ő lelkébe. Delelőjén járva életének, már nem remélheti szerelmes vágyainak beteljesülését, de bízik benne, hogy lelkéből lelkezett lelkei, partot érnek majdan ottani mezőkön, sziklás hegyoldalokon, legendás szent városokban.

Életszerelmeben is mily gazdag a költő! Gazdag szerelmeben az élet iránt, mit maga nyert ajándékkal s mit másoknak, gyermekeinek adott örökségül. Saját életének méltán szerelmese, mert

„Szép az én életem s teli, mint őszkor az
[ezüst serleg,
Szépek a napjaim, mert tülemben öntik a
[világ ezer zenéjét,
És szép az éjszaka, ha szökken a vers
[geizirje . . .“

Szép és gazdag a költő élete, mert lelke színtelen „muzsikál mint finomhuru hegedű” és albájoló zenében adja vissza önmagának és másokat mindazt, ami meghleti: élet, világ, embersors, háboru és béke, család, jövő, halál. De különösen forró szavakkal zengi szíve az anyaság örömet és fájdalomát, a boldog gyermekmosolyt, mikor „felcseng az örök, szent szó: Anyám” és az örökös remegést, az anyasorsot, hogy felszökkel kirajzanak majdan gyermekei és akkor

„Oh jaj! Szárguló kocsijuk csak föl
[ne boruljon!
Itju erejük csak szerte ne hulljon!
Zöldelő koszorujuk csak el ne viruljon!”

Mennyi érett szépség és úde báj van ez asszonyban, midőn már mint gyermekek anyja, saját anyjának ölébe hull — „síró kis gyerek!”

Mily megindító a bizakodása, hogy a dal, mely kísérte őt életében, kadissá fog haladni fia ajkán egykor, midőn rá is, ráborul az este.

De a legszebbet, amit az asszony-költő életéről el lehet mondani, maga mondta el:

„Honnan e drága megszentelt örökség,
Hogy életem oly dús, mély egyszerű . . .
Hogy zeng, mint álmodó mester kezében
Egy tisztahang, régi hegedű . . .
Kinek köszönjem forró mély imával,
Hogy négy fal közt építetek száz világot,
Hogy munkánapok áldott alkonyán
Reámfonódnak tiszta látomások?”

Mi megadhatjuk kérdésére a feleletet: Az ő saját szíve, az a habféhér, bótiszta, dús-gazdag szív a zengő hárfá, mely, mint a zsolttáros Dávid király csoda hangszere, rezgésnek indul láthatatlan ujjak fogásától és zeng, mindig is zengeni fog, örök-ífyán és örök-boldogan őrizve meg önmagát és felejtethetlen élményt nyújtva mindazoknak, akiknek szívére hat a „halk, forró szavak, erős, nagy vallomások” andalító zenéje.

Dr. Eisler Mátyás,

Ha influenzás, köhög vagy beekedt egy igyon

Málnási **Siculia** gyógyvizet mert az a legjobb nyálkaoldó és köptető. Kapható minden fűszerüzletben.

Lady.

Rouge et noir mindig más

ugyanaz a Rouge et Noir sohasem adja ugyanazt az illatot ha más-más emberek használják. Minder egyes esetben a bőr és a haj természetes illatával újabb és újabb összhangzatokba egyesül, amelyek hasonlóak ugyan, de csak annyiban, amennyiben két egyéniség hasonlíthat, egymáshoz anélkül hogy egyenlő volna.

Eau de Cologne - Parfuma - Poudre - Creme

Csakis eredeti csomagolásban

Kednél tovább nem ülésezhet a keleti jóvátételi konferencia

Az optánskérdés elintézetnek tekinthető?

A hatalmak írásbeli garanciát adnak arra az esetre, ha a kisanant a megegyezés létrejötte nélkül is aláírja a zárójegyzőkönyvet. Snowden megtagadta a garanciák vállalását

Románia az agrárkérdésben hajlandó nemzetközi bíróság döntését elfogadni

Hága, január 17. A hágai konferencia kudarca a keleti jóvátételi kérdésben teljes. A magyar kérdés körüli teljes eredménytelenség egyben a bolgár és osztrák kérdés elintézetlenségét is eredményezte. Hosszu hónapok foglalkoztak eltelni, amíg ebben az ügyben valamilyen kézzelfogható eredmény elérhető lesz. A legújabb tudósítások a következők:

A kisanant elutasította Loucheur javaslatát.

A hat meghívó hatalom mai értekezletén ismertették a konferencia eddigi eredményeit. Jól értesült helyen a sajtóval azt a felvilágosítást közölték, hogy Loucheur beszámolója során kénytelen volt elismerni, hogy a magyar kérdés ügyszolván semmit sem haladt előre. Loucheur holnap délelőtt Jasparal folytatandó megbeszélése után, ha szükségesnek látja, esetleg újra összehívja a hat hatalom szakértőit a keleti jóvátételek kérdéseinek újabb vizsgálatára. Hír szerint a kisanant ma elutasította Loucheurnek az agrárreformok által keletkezett bizonyos igények kielégítésére irányuló, ma éjszaka készített újabb tervezetét.

Páris, január 17. A lapok hágai jelentések alapján kizártak tartják, hogy a keleti jóvátételek ügyében létre jöheszen rövid időn belül a megegyezés.

Nem valószínű az sem, hogy a kisanant államok kifejezzenek hajlandóságukat a Young-egyezmény és a konferencia zárójegyzőkönyvének parafálására, annál kevésbé, mert Anglia képviselőiben Snowden megtagadta a kívánt garanciák vállalását.

A Matin szerint az optánskérdés már szinte elintézetnek is volna tekinthető, de nincs megegyezés az egyházi vagyion és a helyi érdekű vasutak ügyében. A lap azt hiszi, hogy az érdekeltek elfogadják Loucheur javaslatát s a tárgyalásokat Párisban folytatni fogják.

Az Excelsior az olasz javaslatról írott cikkében megállapítja, hogy a közös kassza tekintetében a felek között már kész az egyetértés, de még nincsen tisztázva az a kérdés, hogy mely államok és mennyit fizessenek be a közös kasszába.

Hági beavatott körökben úgy tudják, hogy még nem sikerült megtalálni azt a formulát, amelynek alapján máshol, esetleg Párisban a megegyezést újólag megkísérelhetik.

A holland lapok szerint még nem lehet tudni, hogy a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság is lezárja-e holnap a munkát, de annyi bizonyos, hogy kednél tovább nem ülésezhetik, mert Cheron és Loucheur kedden este feltehetően visszatérnek Párisba még ha el is szánják magukat arra, hogy további három napon át is kísérletet tesznek a keleti jóvátételek megoldására.

A kisanant koncessziója.

Hága, január 17. Anglia, Franciaország és Olaszország delegátusai tegnap egész nap azon fáradoztak, hogy a magyar jóvátételek kérdésében közeledést hozzanak létre a felek között, hogy a konferencia zárulásának időpontjáig legalább egy keretszerződés legyen köthető.

A delegátusok felváltva tárgyaltak a kisanant és a magyar delegációkkal. Megállapították, hogy az ellentétek nem áthidalhatatlanok, sőt a felek álláspontjai a tegnapi napon némi közeledést mutatnak.

Tardieu az esti órákban ki is jelentette, hogy szerinte nincs különösebb akadály annak, hogy a magyar kérdés megoldását célzó előzetes szerződést már itt Hágában alá ne írjanak.

Az eredmény elérése céljából a kisanant delegációi befementek abba, hogy az agrárkérdés elintézetését és elsősorban intéztesse el. Loucheur mindent elkövetett arra, hogy a felek engedékenységét a tárgyalások sikerességében elérje.

Loucheur belátta, hogy a magyar kérdés igen szövevényes probléma s megoldása több hónapot venne igénybe. Ezért most abban az irányban folyik a közvetítés, hogy a felek egyezzenek bele abba, hogy a magyar problémát három hónapon át tartó tárgyalások rendjén minden részleteiben oldják meg.

A nagyhatalmak írásbeli garanciát adnak.

A hágai lapok kisanantikörökből azt az információt közlik, hogy a kisanant engedékenysége ellenében a hatalmak és pedig Anglia, Franciaország, Japán, Belgium és Olaszország írásbeli garanciákat adnak, hogy a Young-tervezet aláírása esetére garantálják a magyar ügy három hónapon belüli likvidálását. Beavatott forrásból származó információk szerint a kisanant a zárulás jegyzőkönyvébe is fel akarja vétetni a garanciákat, sőt azt a szankciót is, hogy amennyiben a megegyezett időtartamon belül a magyar kérdés megegyezéssel megoldást nem nyerme, a hatalmak a magyar jóvátételek megállapítását a jóvátételi főbizottságtól fogják kérni.

Tardieu tegnap a magyar kérdésben hosszasan tárgyalt Snowdennel. Ma délelőtt a hat meghívó hatalom értekezletet tart, amelyen megkezdik az értekezlet zárójegyzőkönyvének megszüvegezését.

Holnap a hatalmak delegátusai és kisanant miniszterei közös értekezletet tartanak, amelyen a holnap délutáni zárulást készítik elő.

Nyitva marad az osztrák és bolgár kérdés is.

Hága, január 17. A nagyhatalmak képviselői ma délelőtt a kisanant de-

legátusival tárgyaltak, akiket hír szerint arra igyekeztek rábeszélni, hogy a Young-tervet és a hágai értekezlet zárójegyzőkönyvét írják alá annak ellenére, hogy a keleti jóvátételi kérdéseket egyelőre még nem sikerült véglegesen rendezni.

A Vaderland közlése szerint a kisanant a magyar kérdés megoldásáig nyitva tartja az osztrák és bolgár kérdéseket is.

A lap azt az információt kapta, hogy Románia az agrárkérdésekben hajlandó nemzetközi bíróság döntését elfogadni. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek is, hogy a konferencián a magyar kérdés elintézetlensége miatt a tárgyalások nem szakadnak meg, hanem azokat továbbfolytatják.

Hat hónapon belül új konferenciát hívnak egybe a keleti jóvátételek rendezésére.

Hága, január 17. A hat meghívó hatalom szakértőinek értekezletén ma megszövegezték a zárulás jegyzőkönyvét, melynek szerződésformája lesz és tizenhárom paragrafusból fog állani. A konferenciának legszertzősabb eredménye az, hogy a Young-tervezet a négy nagyhatalom és Németország ratifikációja után életbe lép, annak ellenére, hogy Japán és a kisanant nem fogja ratifikálni a szerződéseket.

A keleti jóvátételek rendezésére új konferenciát hívnak egybe, mégpedig hat hónapon belül. Ezen a konferencián fogják mind a három, a keleti jóvátételi ügyében érdekelt állam: Bulgária, Magyarország és Ausztria függő kérdéseit is elintézni.

A prohibíciós törvény tizedik évfordulóján az amerikai parlament elé javaslatot terjesztettek a szesztilalom eltörlésére

Páris, január 17. A „Newyork Herald” tudósítója jelenti, hogy ma délben az Egyesült-Államok összes templomaiban 10 percen át szóltak a harangok a szesztilalmi törvény életbe-léptetésének tizedik évfordulója alkalmából.

Washington, január 17. A szenátus és a kamara elé indítványt készílnék előterjeszteni a szesztilalom eltörlése iránt. Az indítványt tévő törvényhozó testületi tagok hivatkoznak a javaslat megindoklásában arra, hogy a prohibíciós törvény az elmúlt tíz év alatt teljes kudarcot vallott és fenntartása hipokrizis lenne.

Anton Rosenzweig Cluj

ספרים ונוני מלימים נראסדאנדלונג
Héber könyvek és talleszek nagykereskedése. — Gyári árak!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánási zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felkeltő szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str-Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Artur Hautke Temesváron

Timisoara-Temesvár, január 17. Dr. Artur Hautke, a Keren Hajjeszód európai igazgatója tegnap Temesvárra érkezett. Az állomáson a Keren Hajjeszód Temesváron tartózkodó delegátusain kívül, a temesvári cionista élet vezető egyéniségei fogadták a vendéget. Hautke dr. tegnap este már előadást is tartott a Lloyd tanácstermében, amely az összes zsidó körök rendkívüli érdeklődésének jegyében folyt le. Szombaton este a hitközség dísztermében nagy meeting lesz, amelynek során Hautke dr. előadást fog tartani Palesztina új helyzetéről.

— Erdőket söpört el az orkán Portugáliában. Liszabonból jelentik: Portugália felett az elmúlt éjszaka vad orkán vult el. Borzalmas pusztulás járt a vihar nyomában, egész erdőket söpört el, citrom- és narancskertek mentek tönkre, a telefon- és távíróforgalom egész Portugáliában szünetel.

— Ujra sztrájkolnak a prágai műegyetem hallgatói. Prágából jelentik: A cseh műegyetem hallgatói ma délelőtt beállították az előadások hallgatását. A diákok tüntető meneteket formáltak a felvonulással tüntettek a műegyetem kiányos felszerelése miatt. A menetben több mint háromezer diák vett részt.

— Londonban megkezdik Európa legnagyobb szállójának építését. Londonból jelentik: A tervbevetett Marble Palace szálló építését, amely Európa legnagyobb szállója lesz, a napokban kezdik meg a londoni Oxford-streeten. A szállókolosszus kétezer vendégszobát fog magába foglalni s minden vendégszoba fürdőszobával lesz összekapcsolva, úgy, hogy a Marble Palaceban az üzlethelyiségeken és irodákon kívül több mint négyezer helyiség lesz.

— A magánalkalmazottak szakszervezete értesíti tagjait, hogy folyó hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, az egyesület hivatalos helyiségében, Strada Cogălniceanu (volt Farkas-u.) 7. szám alatt, fontos napirenddel taggyűlést tart. Miért is a tagok pontos megjelölését elvárja a Vezetőség.

— Fokozott felelősség hárul az erdélyi és bánási tőzsdék kisebbségi vezetőire: Nem fuzionál a Banca Agrara a Banca Centralával; Hogyan működik ezután az aradi Primus, Markovics Rodion bevonult a Daily Mail hasábjaira; Rózsahegy Kálmán elhagyta ösei hitét és sok más érdekes írás olvasható az Erdélyi Futár friss számában. Az Erdélyi Futár minden újságjébenél kapható.

— Márciusban kerül a Tuka-per a prágai felelőbíró bíróság elé. Prágából jelentik: A Prager Presse pozsonyi jelentése szerint a felsőbíró március közepé utáni időpontban fogja tárgyalni a felelőbírelt álló Tuka-per. Az 1923 gépírt oldarra terjedő ügyiratok és jegyzőkönyvek ismertetése legalább négy tárgyalási napot fog igénybe venni.

— Hárommilliósi sikasztás a jasi tanárok szövetkezetében. Bukarestből jelentik: A jasi tanárok és tanítók fogszervezetének tettei az elmúlt év sikasztásnak jöttek a nyomára. Eddig 3 millió hiányt állapítottak meg. A vizsgálatot az ügyészség vezeti.

— Megoldódott a bukaresti gyilkosság rejtélye. Bukarestből jelentik: A Calea Dudestin történt gyilkossági rejtély teljesen kiderült. A gyilkosságot az áldozat férje Schwartz Hermann és Guttman Dávid pincér követték el, akik mindketten teljesen beismerő vallomást tettek. A két gyilkost tegnap átkísítették az ügyészségre.

— Értesítés. A Hunyad község folyó hó 24 és 25-re eső országos vására folyó hó 27 és 28-ára lett elhalasztva.

— Felhős, ködös időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózis szerint részben felhős vagy ködös időjárás várható fokozatos hőmérsékletcsökkenéssel. A hőmérséklet Budapesten ma délután 3 fok Celsius.

NIVEA-CREME

nappali és éjjeli krém egyben.

Nappal megővi a bőrt a zord idő káros behatásaitól. Ellentétben a zsíros Coldkrémekkel, teljesen behatol a bőrbé, anélkül azonban, hogy a legkisebb fényt hagyja maga után. Ezenfelül igen alkalmas puder alá, amennyiben megakadályozza a pórusok eltömését a puder által; a puder jobban tapad a bőrön és általa könnyebben eltávolítható. Éjjelen át működik a bőrvédő eucerin, amely csak a Nivea-Cremében van meg, táplálja a bőrt, megfiatalítja, erősítve és ápolva a szöveteit. / A Nivea-Creme intensiven behatol a bőrbé, anélkül, hogy fényt hagyja maga után. *Dobozok Lei 10.-, 16.-, 24.-, 32.- / Tubusok Lei 30.- és 45.-*
 Emil Ziegler, Braşov-Brasso, Vasat-ucca 43

Az éhségstrájkoló ifjúságunk tovább is letartóztatásban maradnak

Az ügyvédek interveniálnak, hogy mesterségesen táplálják a foglyokat

Cluj-Kolozsvár, jan. 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy a rendőrség az elmúlt vasárnap ötven munkást állított elő, akik a kolozsvári temetőben Fehér Sándor munkásvezér házában ötödik évfordulóján gyászdalokat énekelték. Amikről a rendőr azt hitte, hogy forradalmi dalok. Az előállítottak közül harmincötöt azonnal szabadlábra helyeztek, tizenöt ifjúságunkat az ügyészség letartóztatott, hatóság elleni erőszak és közönség elleni vétség címén. Duca vizsgálóbíró tegnap elrendelte a harminc napos vizsgálati fogságot, amely ellen dr. Giurgiu János és dr. Muica János kolozsvári ügyvédek fellebbezést adtak be a Tábsához. A Tábla vádtanácsa Davidescu táblai bírő elnökle mellett ma délután négy és hat óra között foglalkozott az ügygel és helyben hagyta az elsőfokú bíróság végzését.

A tizenöt gyanúsított öt nap óta nem eszik, nem iszik és alig tudnak lábakon állni. Dr. Giurgiu János a mai napon interveniált a fogház igazgatóságánál, hogy fűtsék a fogházat jobban, nehogy az éhségstrájkolók át-hűljenek. Kérte továbbá, hogy a sztrájkolókát szombattól kezdve mesterségesen táplálják. Az inspektor azonban arra való hivatkozással, hogy a szabályzat nem ír elő egyebet, minthogy az éteket odaadják a rab elé, nem köteles meg is etetni a foglyokkal a táplálékot. Ezzel szemben az ügyvéd azzal érvelt, hogy mesterségesen kell táplálni a rabot, nehogy éhen pusztuljon. Ha ez nem történik meg, gondatlanságból eredő emberölés miatt feljelentést fog tenni.

Ez a kérdés egyébként mint jogi probléma újabban felvetődött a szaklapokban is. Nyugati államokban ugyanis élénken foglalkoznak a mesterséges táplálkozás kérdéssel, amelyet csak újabban kell alkalmazni, minthogy rége óta a politikai foglyok nem éltek ezzel a fegyverrel. A büntetőkönyvből azonban hiányzik ez a paragrafus, úgy, hogy más törvények analogiája alapján szokták elrendelni a mesterséges etetést. Egyébként dr. Giurgiu ügyvéd szerint a felebarát szeretet és érzés is megköveteli, hogy a fogházak ne engedjék ilyen öngyilkosság utján elpusztulni a foglyokat.

kolókát szombattól kezdve mesterségesen táplálják. Az inspektor azonban arra való hivatkozással, hogy a szabályzat nem ír elő egyebet, minthogy az éteket odaadják a rab elé, nem köteles meg is etetni a foglyokkal a táplálékot. Ezzel szemben az ügyvéd azzal érvelt, hogy mesterségesen kell táplálni a rabot, nehogy éhen pusztuljon. Ha ez nem történik meg, gondatlanságból eredő emberölés miatt feljelentést fog tenni.

Ez a kérdés egyébként mint jogi probléma újabban felvetődött a szaklapokban is. Nyugati államokban ugyanis élénken foglalkoznak a mesterséges táplálkozás kérdéssel, amelyet csak újabban kell alkalmazni, minthogy rége óta a politikai foglyok nem éltek ezzel a fegyverrel. A büntetőkönyvből azonban hiányzik ez a paragrafus, úgy, hogy más törvények analogiája alapján szokták elrendelni a mesterséges etetést. Egyébként dr. Giurgiu ügyvéd szerint a felebarát szeretet és érzés is megköveteli, hogy a fogházak ne engedjék ilyen öngyilkosság utján elpusztulni a foglyokat.

Az angol munkáspárt szélső baloldali lapja élesen támadja Thomas főpecsétört az ipari reorganizáció miatt

London, január 17. A New Leader szélső baloldali sajtóorgánom „Thomas trónra tilti a bankárokat” címmel a főpecsétört manchesteri beszédével foglalkozik. A cikkíró szerint a munkásság megdöbbenve vette tudomásul, hogy a munkáskormány az ipari reorganizáció során a nagybankok karjaiba vetette magát és

a bankvezéréket ezzel az ipar egyeduralmáé avatja. A történelmi fordulópontot, amelyet a munáspárti kormány miniszterének manchesteri beszéde jelez, követni fogja egy másik fordulópontot, amikor a pénzvilág megkísérli az iparnak új politikai irányt szabni s erre új ipari fordalom lesz a válasz.

Megtanult célbalőni, hogy megölhesse a férjét

Ötvenegy férjgyilkosság volt tavaly Szajnamegyében

Páris, január 17. A szajnai esküdtszék előtt a múlt évben negyvenhét férjgyilkos asszony állt vádlottként. A vádlottak egy részét felmentették, vagy pedig enyhén ítélték el. A gyilkos asszonyok között alig akad olyan, aki súlyos feyházbüntetést kapott. Sokan az esküdtszék enyhességének tulajdonítják, hogy anyai férjgyilkos asszony kerül az igazságszolgáltatás elé. A tavalyi év férjgyilkossági statisztikája azonban nem teljes a negyvenhét gyilkos asszonnal. Még négyen vannak, akiknek ügye csak most januárban kerül majd tárgyalásra. Ezek között nyilván a Désotrat-házaspár véres tragédiája a legérdekesebb. A gyilkos asszony a jövő héten áll az esküdtszék elé, Georges Delavente, Páris egyik leghíresebb ügyvédje védi a férjgyilkos asszonyt.

Az ügyvéd elmeorvosok kihallgatását kéri majd a tárgyaláson, mert azt akarja bizonyítani, hogy Désotrat asszony különös lelki átalakuláson ment keresztül, amikor elszánta magát a gyilkosságra.

— Páris egyik legjelesebb ideggyógyosa megvizsgálta a vizsgálati fogságban védencemet, — jelentette ki a tárgyalás előtt az újságíróknak Delavente. — Az ideggyógyos határozott formában fogalmazta meg véleményét, a melyet már a pör irataihoz csatoltam. Analízisében kimutatja, hogy Désotrat asszony éve-

ken át érezte férje mellett, hogy minden szabad életnyilvánulását brutálisan elnyomják. Ez az érzés halálfélelemmé növekedett. Féltését még jobban fokozta, hogy férje állandóan revolvert tartott a párna alatt. Tulajdonképpen védekezés volt az asszony részéről, amikor ő sütötte el a revolvert ahelyett, hogy bevárt volna, amíg férje teszi ugyanezt.

Az történet ugyanis, amit Désotrat asszony töredelmesen megvallott a vizsgálóbíró előtt, hogy háromévi házasság után Désotrat urnak, aki illatszer kereskedő volt, az a különös ötlelet támadt, hogy revolvert vásárol.

— Minek neked a revolver? — kérdezte Désotrat asszony aggódva a férjétől.

— A tolvajok és a betörők ellen — felelt az illatszeres.

Az asszony szerint ettől az időtől kezdve fokozatosan pokollá vált az életük. A fekete zakállas Désotrat ur éjszakánként ijedten felrezzent minden padlóreccsenésre és azt hitte, hogy jön a betörő. Minden este lefekvés előtt sorra kinyitogatta a szekrényeket és megvizsgálta, hogy lappang-e bennük valaki. Letérdelt és az ágy alá kémlelt, nem ott bujt-e meg a bandita.

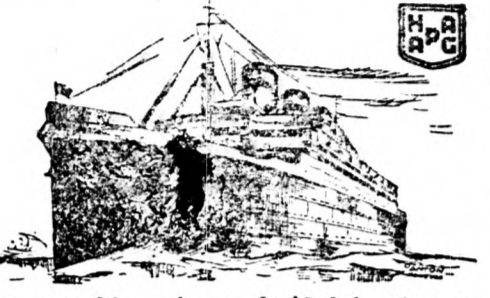
— Férjem esztelen rettegése lassanként áttragadt énrémemre is, — vallotta az asszony. De most már attól féltém, hogy egyszer, ha felriad álmából, engem néz rabláknak és lelő,

mint egy kutyát, Borzalom volt az életem. A revolver minden éjjel ott volt az ágyban a párna alatt. Férjem néha édes szavakat suttogott a párnán, máskor rémülten ordított. S a revolver néha alulról nyomta a fejemet.

Ezekután Léontine Désotrat asszony elhatározta, hogy megtanul célbalőni. Azt mondta férjének, hogy ő akarja majd lelőni a betörőt: ezért akarja elsajátítani a célbalövés tudományát.

Julianus szorgalmasan járt az asszony egy lövésprofesszorhoz, majd amikor hét cél-lövészeti leckét vett, bemutatta férjének, mennyire haladt a céllovészetben.

Éjjel, amikor a férje nyitogatta a szekrényeket és a betörőt kereste, Léontine nyole lépésről célzott és lőtt. Kétszer egymásután lőtt. Mind a két golyó talált. A célpont az illatszeres háta volt. Désotrat ur pillanatok alatt meghalt.

A legnagyobb német hajózási társaság, melynek 180 saját hajó kizárólag

Hamburgból

indulnak az egész világra.

A Hamburg-Amerika Linie
 kitűnő és legjobb szervezett szolgálattal

CANADÁBA

(Montreal és Winnipeg)

Északamerikába

Középamerikába

Cuba-Mexicoba

Délamerikába

és a többi földrészbe.

Felvilágosítások és ismertető díjmentesen kaphatók:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
L. H. Lazarovitz vezérigazgató
 Cluj, Strada Regele Ferdinand 69.
 Timișoara I. Strada Mercy 2.
 București, Calea Griviței 163.

— Az „Ezra” szociológiai szemináriumában ma, szombaton este 9 órakor dr. Kohn Hillel tartja meg folytatódó, második előadását. Az „Ezra” vezetősége felkéri összes tagjait, hogy a szemináriumon teljes számban jelenjenek meg az Ezra-otthonban, Calea Regale Ferdinand 29. sz. alatt.

— Nyomdászsztrájk Varsóban. Varsóból jelentik: A lapok, a szociáldemokrácia sajtóorgánomok kivételével, nyomdászsztrájk miatt nem jelentek meg. A sztrájk oka gazdasági jellegű. A szedők husz százalékos bérvajavítást követeltek s a munkaadók csak öt százalékos javítást ajánlottak fel.

Évtizedekig gyöngécsontu gyermekeknek csukamajolajat adtak. Manapság a szülők gyermekeiknek kellemes ízű, poralaku Jemaltot adnak. Egy doboz ára 77 lei.

— Navratil Hedvig tiltakozik az állítás ellen, hogy kém volt. Párisból jelentik: Navratil Hedvig tegnap újra megjelent a rendőrfőnökségen s tiltakozott azon híresztelés ellen, mintha ő a háború alatt kémkedett s a volt osztrák-magyar monarchiában emiatt elítélték volna. Navratil Hedvig nem tartja kizárnak, hogy valaki, aki ellopta személyazonosságát írástát nevével visszaélés ezért terjedhettek el róla ilyen hírek.

— Kimutatás a „Marpe Lanefes” Egylet működéséről 1929. év december hóiról. Kiosztatott 1090 ebéd, 209 liter tej, 14 liter bor. Bevétel: 1090 ebéd á 50, 54500 lej, tagdíjakból 15510 lej, betegek hozzájárulása 1600 lej, templomi és egyéb hozzájárulások 680 lej, ebédek megváltása 844 lej, adományok 200 lej, tartalék alapból (e havi tulkiadás) 3426 lej, összesen 76.760 lej. Kiadások: Kiosztott ebédek értéke 54.500 lej, étel-hordásért (november 15-től december 31-ig) 6882 lej, igazg. költs. 1560 lej, jutalékokra 4082 lej, konyhai kiadások és főzés 4170 lej, tejszámla városi betegeknek 2360 lej, segélyek 3256 lej, összesen 76.760 lej. Neumann Mórné elnök, Mózes Elek titkár.

Hirdessen az Uj Keletben

Uj pavillon a lipcse vásár területén felállított pavillon már az ősszel s a kiallítás anyagok befektetése emeltek eus 2-től 12-ig tartó vasárnapi forgalomnak. belső építkezési berendezést, a kiállítást helyezett, a kiállítást nek az építkezési technikai is.

— Műsoros táncest Szombaton este 9 órakor összes termeiben nagy táncestélyt rendezett a szadalm a dési Brith T. munközsége. A táncestély társadalom legkülönösebb, de az egész város is részt vettek. A nővér állított műsort Kurlend valata vezette be. Hirsch Szi és Schwartz Ernő groteszk táncot lejtette. Ezután dr. Friedl And. szuggesziós kísérleteket estély szcenációjá Brend hegedűvirtuosnak fellép talmas sikert aratott. M estély kimagasló szám dési Brith Trumpeldo költeménye Bialiktól, csalt ki a hallgatóság s sikerét nagyban kiemel kolozsvári Román Operálamint Dr. Albi Józ. dése. Előbbi opera ária siker mellett, utóbbi dalait hegedülte és éne zönség többször megis Irénkének kiténően el után a műsor végett é leteket Weisz Ilus zongor nágy precizitással. A Schwartz Ernő töltöt reggelig tartó tánc kövség és csunyaság verse győztesei az asszony Resenberg Mózesné, II. rolyné, III. Brünner S leány szépségversenyen Mária művésznő és Frö ték, míg a másodikok Reskovits Lujzi Be. Annus (Bászterce) nyel delmének jelentős részé tatják.

Enyhe és gy hatású hashajtó féle Purgen

— Dollárhamisító pénz elsőzáza után tották üzletfeleiket. A berlini rendőrség csalárhamisítót tett ártá hámosoknak az volt készítettek egy ugnó sító gépet és felkerest üzletembert, akikről fogják őket elárulni. kereskedő ötvenezer, harmincezer márkát a tán az üzletet megköti üzlet csalás ezután jó zésük szerint az üzlet milyen kábitószereleket „üzletfeleiket” és kira tartóztatottak közül az lengyel illetőségű, román.

— Orosz kisebb Beszarabiában. Bukarestből jelentik: A román sági párt alakul a közsarabiában: a Román Szövetsége, amely a román állampolgár majd magába. Az új vidésen megtartja ala

— Az averescant lota előtt tüntettek klubjuk bezárták jelentik: Tegnap este akiknek klubját tiltott tudvalevően bezárták, ben gyűlésre jöttek beszéde után a néppár királyi palota elé, ah abzgolták a kormány palotája előtt tüntet pecsételt párhelyiség karhatalom itt szétos

uar 18
 az életem.
 lt az ágyban
 es szavakat
 lten ordito
 l nyomta a
 asszony ek
 . Azt mondta
 elöni a be
 a célbalövés
 az asszony
 kor hét cél
 ta férjének,
 tta a szekré
 ontine nyole
 egymásután
 A célpont az
 pillanatok
 társaság,
 zárólag
 ba.
 a Linie
 szolgálatl
 A
 ba
 aba
 oba
 ba
 ijmentesen
 S. A. R.
 agató
 nd 69.
 y 2.
 183.
 szeminá
 9 órákor dr.
 lagos, máso
 sége felkéri
 monn teljes
 a otthonban,
 alatt.
 óban Var
 áldemokráta
 másasztrák
 jk oka gaz
 ázalékos bér
 dök csak öt
 u gyerme
 Manapság
 nes izü, por
 z ára 77 lei.
 dik az ál
 Párisból je
 ujra megje
 zott azon hi
 a alatt kém
 monarkhiában
 Hedvig nem
 ellopta sze
 száélt s ezéri
 Lanefes"
 v decem
 ebéd, 209
 lek: 1090
 bóli 1510
 00 lej, tem
 x 680 lej,
 adományok
 i tulkiadás)
 Kiadások:
 0 lej, étel
 mber 31-ig)
 ej, jutalé
 eknek 2360
 76.760 lej.
 Elek titkár.
 eletben

Uj pavillon a lipcsei építkezési mintavásáron. A lipcsei technikai mintavásár területén felállított új, 19. számú pavillon már az ősszel szüknek bizonyult a kiállítási anyagok befogadására. Most egy új épületet emeltek, amelyet a március 2-től 12-ig tartó vásáron már át is adnak a forgalomnak. Ebben főleg a belső építkezési berendezések nyernek elhelyezést, a kiállításon azonban megjelennek az építkezési technika összes vívmányai is.

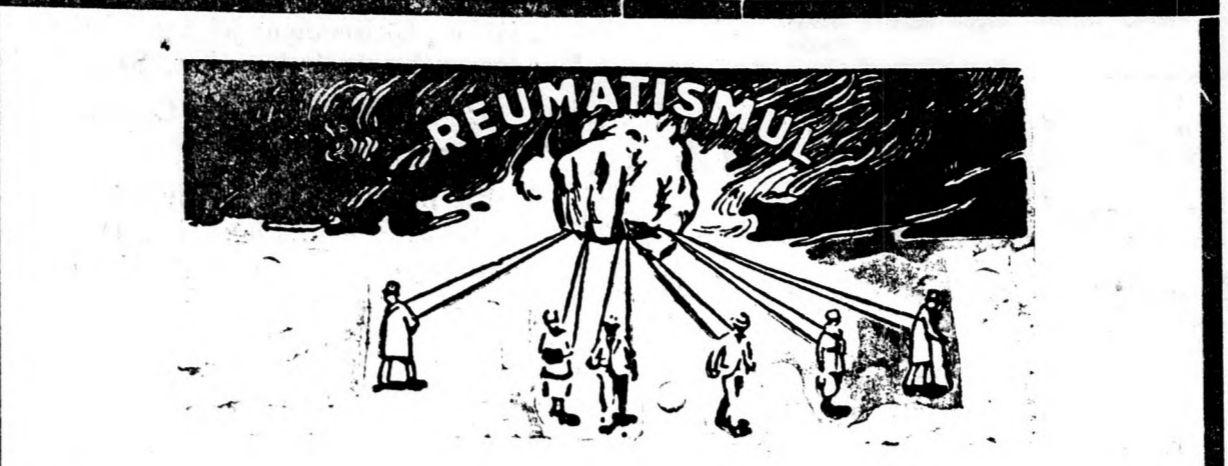
Műsoros táncestély Bethlenben. Szombaton este 9 órákor a Román Kaszinó összes termeiben nagyszabású műsoros táncestélyt rendezett a bethleni zsidótársadalom a dési Brith Trumpeldor közreműködésével. A táncestélyen nem csak a zsidótársadalom legkülönbözőbb árnnyalatai, de az egész város legelőkelőbb körei is részt vettek. A nívós számokból összeállított műsort Kurlender Ica román szavalata vezette be. Hirsch Duci, Bruckner Szidi és Schwartz Ernő egy nagyon bájos groteszk táncot lejtettek, nagy sikerrel. Ezután dr. Fried Andor hipnotikus és szinggesziós kísérleteket mutatott be. Az estély szenzációja Brender Heindi a 9 éves hegedűvirtuosnak fellépése volt, aki hatalmas sikert aratott. Majd következett az estély kimagasló száma Jónás Elemér a dési Brith Trumpeldor parancsnokának költeménye Bialiktól, mellyel könnyeket csalt ki a hallgatóság szeméből. Az estély sikerét nagyban kiemelte Albisi Mária a kolozsvári Román Opera kitűnő tagjának valamint Dr. Albisi Józsefnek közreműködése. Előbbi opera áriákat énekelt óriási siker mellett, utóbbi saját szerzeményű dalait hegedülte és énekelte, amit a közönség többször megismételtetett. Klein Irénkének kitűnően előadott monológja után a műsor véget ért. A zongorakíséreteket Weisz Ilus zongora tanárno látta el nagy precizitással. A konferanzió szerepét Schwartz Ernő töltötte be. A műsort reggelig tartó tánc követte. Közben szépség és csunyaság verseny volt, amelynek győztesei az asszony szépségversenyen I. Resenberg Mózesné, II. Özv Székely Károlyné, III. Brümmer Sámuelné lettek. A leány szépségversenyen első díját Albisi Mária mivészno és Fröhlich Aranka nyerték, míg a második és a harmadikat Reskovits Lujzi Becean és Sulzinger Annus (Baszterce) nyerték. Az est jövedelmének jelentős részét a K.K.L.-nek juttatták. (s. z.)

Enyhe és gyors, biztos hatású hashajtó a Dr. Bayer-féle Purgen (Purgó)

Dollárhamisítók, akik a hamis pénz elsőzása után még el is kábitották üzletfeleiket. Berlinből jelentik: A berlini rendőrség csütörtökön két dollárhamisítót tett ártalmatlanná. A szélhámosoknak az volt a trükkjük, hogy készítették egy úgynevezett pénzhamisító gépet és felkerestek vele több olyan üzletembert, akikről tudták, hogy nem fogják őket elárulni. Valóban az egyik kereskedő ötvözezer, egy másik pedig harmincezer márkát adott át nekik, miután az üzletet megkötötték. Azonban az igazi család ezután jött, mert meggyezésük szerint az üzletkötés után valamilyen kábitószerrel eszméletlenül tették a üzletfeleiket és kirabolták őket. A lefolytatottak közül az egyik Komorovszki lengyel illetőségű, a másik Krenino, román.

Orosz kisebbségi párt alakult Beszarábiában. Bukarestből jelentik: A „Curentul” értesülése szerint új kisebbségi párt alakul a közeli napokban Beszarábiában: a Romániai Oroszok Nemzeti Szövetsége, amely a bolsevista ellenes román állampolgár oroszokat egyesíti majd magába. Az új párt Kisenevben rövidesen megtartja alakuló gyűlését.

Az averescanusok a királyi palota előtt tüntettek a kormány ellen klubjuk bezárása miatt. Bukarestből jelentik: Tegnep este az averescanusok, akiknek klubját tiltott kártyajáték miatt tudvalevően bezárták, egy másik teremben gyűlésre jöttek össze. Trancu Iasi beszéde után a néppártiak felvonultak a királyi palota elé, ahol éltették a királyt, abszorgolták a kormányt, majd Averescu palotája előtt tüntettek, ahonnan a lepecsételt párthelyiség felé vonultak, de a karhatalom itt szétoszlatta őket.

Ön egyike a reumatizmus rabszolgáinak

Ha gyorsan fárad, ha neheze esik a járás, vagy mozgás, ha ízületei meg vannak dagadva és fájdalmasak, úgy ez azt jelenti, hogy ön a reumatizmus áldozata. Ez a reumatikus állapot rendkívül elterjedt állapot és URODONAL-kurával kell legyőzni. Az URODONAL feloldja és kiküszöböli a szervezetből a hugasavat, amely a reumatizmus okozója. A reumatizmus nem kimél senkit és téves az a felfogás, ahogy sokan gondolják, hogy a gazdag emberek betegsége, mert a szegényeké is, egyformán nem kiméli azokat, akik kezük munkájával dolgoznak, az intellektueket és a milliómosokat. Ne vásároljon egyetlen URODONAL üveget sem, amelyen nincs rajta „az összeszorított ember” garancia pecsétje, minthogy egyedül ez a valódi. Kapható gyógyszerárakban és droguériákban:

URODONAL

Politikai vérbosszu Berlinben

Három kommunista diák szitává lőtte a nacinnalista diákmozgalom vezérét
 Berlin, január 17. Az a régi feszültség, ami a nacionalista és kommunista diákok között már évek óta uralkodik, tegnep este véres eseményben robbant ki. Az egyik nacionalista szervező vezére, egy Hort Wessel nevű joghallgató, akinek a lakásán tegnep este három diák jelent meg és a háziasszonytól, aki ajtót nyitott nekik, azt kérdezték, hogy Wessel ott-hon van-e, mert ők, akik barátai, beszélni akarnak vele. Ahogy a háziasszony kinyitotta az ajtót, a három fiatalember revolvert rántott és úgy nyomultak be Wessel szobájába és azt kiáltották feléje: „Ma leszámolunk veled!” S még mielőtt Wessel segítségért kiálthatott volna, mind a három elcsüörték revolverüket és a nacionalista rohamcsapat vezére súlyos sebekkel borítottan terült el a földön. A három kommunista diák elmenekült, még mielőtt a háziasszony segítséget hívhatott volna. Wessel életveszélyes sebekkel a kórházban fekszik.

Tíz éves fegyházbüntetés vár London legelkényeztetettebb milliómosára

Óriási botrányper Angliában — Az ország leghíresebb bírái és ügyvédjei állnak egymással szemközt — Az igazságügyminiszter tölti be a közvádoló tiszte

London, január 17. London nagy szenzáció előtt áll. Rövidesen ugyanis megkezdik Clarence Hatry milliomos csaló perének tárgyalását. Nemrégén Hatry a londoni társadalmi élet központjában ott, ahol gazdaságának fényében pompázott. Ragyogó palotája volt a Hyde-parknegyed legelőkelőbb részében, amelyet jelenleg bíróságilag már lepecsételtek, de amely még röviddel eselőtt a legelőkelőbb társadalmi összejöveteleknek volt színhelye. Clarence Hatry büszkén mondogatta: Én csak milliókban számolok! De hirtelen összeomlott körülötte a fény és kitűnt, hogy nemcsak a milliomos tőkerejtéséről van szó, hanem egy szélhámos és egy csaló leleplezéséről is. Az angol gazdagok társadalmának egykori kedvence úgy gondolta, hogy a legokosabb sakkhuzást úgy teszi, ha az ügyességet saját maga kéri személye elleni eljárás lefolytatására. De az angol államügyészség gyorsan dolgozott és Hatry összes szédélgeit leleplezte. Hosszu hónapokig tartottak a kihallgatások. Hatry és három igazgatója ellen a vizsgálat bezí-

nyitotta, hogy Hatryék 19 esetben követtek el csalásokat. Több millió fonttal károsították meg üzletfeleiket s számos esetben olyan ügyességgel jártak el, hogy összeomlásuk napjáj London autentikus köreinek sem volt a legkisebb gyanuja Hatry üzletfeleivel szemben. A per tárgyalását a jövő héten kezdi meg a londoni törvényszék. A tárgyalást az angol bíróság egyik legtapasztaltabb tagja, a 80 éves Avory látja el. A közvádoló tiszte pedig maga az igazságügyminiszter tölti be. A vádlottak viszont London legnagyobb védőügyvédeivel képviseltetik magukat. Hatry ügyvédje Curtis Bellet, London egyik leggazdagabb ügyvédje, aki tárgyalási napenként több száz tont sterling honoráriumot kér, amely összeget Hatry egy-két megmaradt barátja garantálta. A per tárgyalása 2-3 hétig fog tartani. Szokás szerint fogadásokat kötnek arra nézve, hogy mennyi büntetést fog kapni Hatry. A fogadók szerint az egykor ragyogó pompában élő milliómosra 10-14 évi fegyház vár.

Biztosító intézet unalmas szindarabok ellen. Londonból jelentik: Egy új biztosító intézet alakult Londonban: rossz és unalmas szindarabok ellen. A színházjegyek mellé úgynevezett tiquettet mellékelnek, amely feljogosítja a színházlátogatót, hogy ha nem tetszik a darab, a második felvonásban elhagyhatja a színházat és bemutatva szelvényét, visszakapja a jegy árát. A biztosító intézet jelentése szerint ez az üzlet meglepően jól jövedelmez.

Husz év óta nem aludt. Londonból jelentik: Rendkívül érdekes esetet foglalkoztatja mossa a londoni orvosi köröket. E. T. Maner newcasleli magánzó azt állítja magáról, hogy husz év óta egy szembehunyásnyit sem aludt és ezt az állítását kezelőorvosai is megerősítik. Az orvosok Maheren többször hajtottak végre operációt, mert betegségét belső fizikai elváltozásnak tulajdonították, de az operációk egy esetben sem vezettek eredményre s a husz év óta tartó álmatlanságnak az orvosok sem tudják elfogadható okát adni.

Színház—Művészet

ROMÁN OPERA
 8 rendkívüli előadás a párisi Nagy Opera legszébb primadonnájának vendégszereplésével **HÉLÉNE SADOVEN-nal**
 Csütörtökön, január 23-án: Carmen.
 Hétfőn, január 27-én: Aida.
 Csütörtökön, január 30-án: Samson és Delila
 Jegyeket már most lehet kapni a „Románia Artistică” színházi irodában. (Piața Unirii, az autóbusz megállónál.)

Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfréd hangversenye. A kitűnő művészpár tegnep esti produkciója kifogástalan volt úgy a nívós műsor összeállításában, mint az előadás precizitásában. Hevesi Piroska zongora számai közül különösen Bach C dur stoccoatoja tetszett, a szőlamok tiszta vezetésével és a mély nosztalgia megéreztetésével, bár az első részt kissé elfogultán játszotta. Kiváló volt Sohumann férfias lendülettel megszólaltatott Etudes Symphoniques interpretálása. Játékát általában hatalmas technikai felkészültsége és helyes dinamikai érzéke jellemezte. Pfeiffer Boitó mefisztó áriájával valóssággal frapirozta a közönséget. Összes énekszámában élveztük görddülékny hangvételét és fölünyes zenei intelligenciáját. e, m.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MUSORA:

Szombaton, jan. 18-án d. u. fél 3-kor: János vitéz. Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal. Előadó tanár Dr. Császár Károly. Sz. 179.
 Szombaton, jan. 18-án este 10³/₄-kor: Éjjeli előadás mérsékelt helyárrakkal, csak felnőttek számára. Bérletszűnet. A Kajút. Ujdonság, 5-ödször. Sz. 180.
 Vasárnap, jan. 19-én d. u. fél 3-kor: Akácfa- virág. Operett-előadás nagyon olcsó mozi-helyárrakkal. Jegyek árai 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sz. 181.
 Vasárnap, jan. 19-én este 9-kor: Három a tánc. Operett-repriz új betanulással és új szereposztással. Lengyel Irén vendég-játékkal. Napi bérlet 25. szám, B. Sz. 182.
 Hétfőn, jan. 20-án este 8³/₄-kor: Légy jó mindhalálig. Móríc Zsigmond legújabb, a budapesti Nemzeti Színházban óriási sikert aratott darabja. Ujdonság, először. Premierbérlet 26. szám, Sz. 183.
 Kedden, jan. 21-én este 8³/₄-kor: Légy jó mindhalálig. Ujdonság, 2-szor. Napi bérlet 25. szám, C. Sz. 184.
 Szerdán, jan. 22-én este 8³/₄-kor: Légy jó mindhalálig. Ujdonság, 3-szor. Napi bérlet 26. szám, A. Sz. 185.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MUSORA:

Szombaton 5, 7, 9 órákor: Tempó Harold. Romániában először. Helyárrak 40, 30, 20 lei Semmiféle kedvezményes vagy tiszteletjegyet nem érvényes.
 Vasárnap 5 és 7-kor: Utoljára. Tempó Harold. A vigjátékok fedjedelme. Helyárrak 40, 30, 20 lei. Semmiféle kedvezményes és tiszteletjegyet nem érvényes.
 Vasárnap d. e. 11-kor: Matiné. 20, 15, 10 leies helyárrakkal. A század legnagyobb gonosztévője. Nagyszabású kalandorfilm 8 felvonásban. Főszereplő Luciano Albertini.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MUSORA:

Szombat 5, 7, 9 órákor: A szép asszony büne. Hatalmas rendezési dráma. Főszereplők: Marcella Albani, Walter Rilla és Josef Rosensky, a második Jannings. Elő-játék: Szenzációs Ufa journal.
 Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: A szép asszony büne.

SELECT-MOZGÓ:

Szombat: A világ legszebb asszonya. Billie Dove legújabb nagyszerű drámája, pompás rendezéssel.
 Vasárnap: Utoljára A világ legszebb asszonya.

URANIA-MOZGÓ:

Szombat: Halálugrás (Salto mortale). Szenzációs cirkuszdráma. Főszerepben a cianos Claire Rommer.
 Vasárnap: Halálugrás (Salto mortale)

Hirdessen az Uj Keletben

Közgazdaság

Február 15-én kezdődnek az ezévi adókiadások

A pénzügyminisztérium körrendelete a pénzügyigazgatóságokhoz az adókiadásokról

Cluj-Kolozsvár, január 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz ma megérkezett a pénzügyminisztérium körrendelete, az ez évi adókiadásra vonatkozólag. A körrendelet, amely szerint az adókiadási munkálatokat február hó 15-ikén kell megkezdeni, ezeket mondja:

Hogy az adókiadási munkálatokat február 15-ikén meg lehessen kezdeni, a pénzügyigazgatóságok azonnal meg kell tegyék a szükséges intézkedéseket, hogy az adókiadó hatóságok munkaprogramját összeállítsák. A munkanap, kijelölésénél figyelembe kell venni ugy az 1930 évben kiadásra kerülő ügyeket, valamint a múlt évekből fennmaradtakat és a még el nem intézett fellebbezéseket is, amelyeknek elbírálására a 75. paragrafus módosítása révén az adókiadó hatóságok illetékesek.

Az adókiadás módosítása révén az évi bizottságokat megszüntették és így a jövedelem megállapítását, valamint az évi adók kiadását elsőfokon a kincstár delegátusai végzik. E reform segítségével az adókiadás nagyban meg gyorsult és ezt a tényt figyelembe kell venni ugy a munkaprogram megállapításánál, valamint a munkanapok kijelölésénél, mert a kincstár ügyes megbízottjainak célszerű

felhasználása lehetővé fogja tenni az adókiadás gyors befejezését.

Ebből az alkalomból meg kell határozni a speciális bizottságok munkaprogramját is. A pénzügyminisztérium nyomtatékosan felhívja a pénzügyigazgatóság figyelmét arra, hogy a munkaprogramokban kijelölt határidőn túl semmi néven nevezendő meghosszabbítást nem fog engedélyezni. Eppen ezért fokozott figyelemmel kell összeállítani a munkaprogramot.

Az így összeállított munkaprogramot a munkanapok, valamint az egyes kincstári delegátusokra, eső adókiadások számának megjelölésével legkésőbb január 25-ig el kell juttatni a pénzügyminisztériumba aprobálás céljából.

A pénzügyigazgatóságok mihamlabb megkapják az instrukciókat a direkt adott módosítására szóló törvény végrehajtására, nyomban össze kell hívják azokat a delegátusokat, akik az évi adók kiadására vannak kijelölve, hogy a szükséges instrukciókat ők is átvegyék. Mihelyt a pénzügyminisztériumból megérkezik a munkaprogram jóváhagyása, azt a törvény által előírt módon paragrafusokban és egyéb közleményekben kell a közönség tudomására hozni.

Üzletlenség a fapiacón

A romániai fapiacón hetek óta erős üzletlenség uralkodik. Január hónapban a piac különben sem szokott élénk lenni, legfeljebb tűzifában. Most azonban az a helyzet, hogy tűzifában a kereskedők jó korán fedezték magukat, okulva a tavalyi tapasztalatokhoz. A tél különben is elég enyhe, tehát távolról sincs olyan mérvű fűfogyasztás, mint az előző évben volt. Kémény fűfűzés még csendesebb a piac. Itt egyébként is még konjunktúra-időben sem szokott ezekben a hónapokban jelentékeny üzlet lenni. A mezőgazdaság sulyos helyzete miatt a gyárak igen kevés fűt vesznek fel és emellett a butoripar és az ezzel kapcsolatos asztalosipar is pang. Az árak változatlanul tartottak. Fenyőfűfűzés abszolút üzletlenség uralkodik, mert az építőiparban az elmúlt nyár folyamán semmimérvű fellendülés sem volt tapasztalható. Ennek ellenére is az árak a régiek, úgy látszik, hogy az eladók az idén komoly üzletre számítanak. Általánosan el van terjedve az a hit, hogy az idén tavasszal nagy építkezések fognak megindulni. Fűrészaruban üzlet szintén nem mutatkozik, mert az asztalosok nem kapnak munkát.

A jelenlegi üzletlenség azonban nem kedvetlenül el az érdekelteket, mert sok kilátás van arra, hogy még ebben az esztendőben Romániának sikerülni fog a nemzetközi fapiacba bekapcsolódnia. Kétségtelen, hogy a szállítási és kiviteli díjak jelentékenyen mérsékeltek, ami az exportot az idén már nagyon meg fogja könnyíteni.

Sok árunál az export-tarifa pusztán statisztikai illetéknek számít és a gyantás, valamint bükkrűn minden akadály nélkül vihetők ki. Ezzel szemben azonban a kétezeröt száz lejes takszát figyelembevételével még nagyon magas a tölgyfa exporttarifája, amelyre nézve azonban illetékesek már ígéretet kaptak a kormánytól, hogy ezt mérsékelni fogják. A CFR szállítási tarifáját is mérsékeltek, jóllehet ez még mindig nincs pontosan azon a nívón, mint a külföldi államok szállítási díjai.

Amennyiben sikerülni fog Romániának az idén jelentősebb tételekben exportálni, úgy valószínű, hogy kivitele különösképpen Magyarországra, Németországra és Olaszországra felé fog irányulni. A többi piacokra egyelőre aligha lehet kilátás, mert ebben a pillanatban az a helyzet, hogy az orosz fakitermelés rendkívül intenzív és a szovjet-fa valószínűleg teljesen elfoglalja majd a világpiacot. Egyelőre az orosz fa az angol világpiacón fog legerősebben el-

helyezkedni, de nem tartják kizártnak azt sem, hogy a német, francia és holland piacra is kiterjeszkedik. Ha ez megtörténne, akkor ebből sulyos veszteségek származnának a középeurópai exportáló államokra, elsősorban pedig Romániára nézve, Oroszország ezidőszakra különösképpen fenyegető gömbfűt dob óriási tételekben a nyugati piacra és jelenleg Németországgal is tárgyalásokat kezdtek. A napokban néhány állam, élükön Lengyelországgal, szervezkedni kezdenek az orosz behozatal ellen, de nem valószínű, hogy ez jelentős eredményre vezetne.

A pénzügyminisztérium cáfolata a bankbetétek felülvizsgálata ügyében

Bucuresti, január 17. A pénzügyminisztérium ma a következő kommuniqué küldte közlés végett a fővárosi lapoknak:

Két olyan híradást közölt, amely szerint a pénzügyminisztérium utasította közegeit, vizsgálják felül a bankokban elhelyezett betéteket, az adókiadás szempontjából. A híradás teljesen légből kapott. Sem az egyenes adó kiadásáról szóló törvényben ilyen rendelkezés nincs. A pénzügyminisztérium a bankoknál elhelyezett betétek szaporítás érdekében, felére szállította le a betétekből eredő adójövedelem előírását, amelyet a globális adó keretében hajtanak be az adózóktól. Semmiféle információt a betétekre és betevőkre vonatkozólag a bankoktól nem kérünk, annál is inkább, mintán azoknak nem is kötelességük adatokat szolgáltatni. Tehát látható, hogy ahelyett, hogy megszorító intézkedést történt volna, éppen ellenkezőleg, könnyítéseket léptettük életbe. Azok a lapok, amelyek az említett információt közölték, pánikot akartak a betétesek között előidézni, amivel megkárosítják az ország hitelét. Egyelőre megelégszünk azzal, hogy rosszslásunkat fejezzük ki ezért a kvalifikálhatatlan eljárásért. De figyelemztetjük a nevezett lapok tulajdonosait, hogy amint hasonló manővert megkísérlelnék, törvényes eszközöket fogunk találni arra, hogy bűnös eljárásukat megbüntessük.

A pénzügyminiszteri kommuniqué nagy megnyugvást keltett országszerte, mintán beigazolja, hogy a kormányzat semmi célja elriasztani a betevőket a bankoktól, hanem ellenkezőleg, elő akarja segíteni a tökélekedést.

„EXPRESS“ LIBAHUSCSARNOK

Ajánlok, közismerten jól kezelt tiszta ארטה אשר של פסה libasirt, libabört a legelősebb napiárak mellett. Saját érdeke, hogy husvétii zsirszükségletét már most fedezze. Friedmann M. Oradea, Piata Mihai Viteazul 11. (Nagypiactér.)

Stabil marad Csehszlovákia bankkamatlába. Prágából jelentik: Dr. Brdlik professzor, a csehszlovák Nemzeti Bank albormányzója a bankkamatláb nemzetközi helyzetének megváltoztatásával kapcsolatban a következő kijelentést tette: A legutóbbi külföldi kamatlábleszállítások, valamint a londoni, newyorki és párisi kamatlábak között álló leszállításának bejelentése Csehszlovákiában is fokozott érdeklődést keltettek a csehszlovákiai kamatláb-politika iránt. Jólásokba nehéz volna bocsátkozni az irányban, hogy a jövő helyzet hogyan fog kialakulni, a legutóbbi három év kamatláb politikája azonban azt mutatta, hogy nemzetközi viszonylatban általában az 5 százalékos kamatláb-standard válik be. A múlt beigazolta, hogy a Nemzeti Bank kamatláb-politikája a devizakereskedelem szabaddatétele, a külkereskedelem passzivitása és a külföldi államok bankkamatlábainak felemelése ellenére helyes volt. A csehszlovák Nemzeti Bank stabilizálta a kamatláb standartot és ezzel a gazdasági élet biztos kalkulációs alapját teremtette meg. A Nemzeti Banknak ez fényes teljesítménye volt, amely megérdemli az elismerést, ugyanakkor azonban rámutat a jövő bankkamatláb-politikájának irányelveire is, amelyeket legalább is a legközelebbi időben a stabilitás fog jellemezni.

NEM SÁMSON MANO, HANEM SÁMSON MOR BÖRKESKEDŐ LETT FIZETÉSKÉPTELEN. Tegnapi lapszámban tévedésből Sámson Manó kolozsvári borkereskedő fizetéseketelenségét jelentettük, kötelességszerűen közöljük, hogy ez a közleményünk Sámson Mór ugyancsak kolozsvári borkereskedőre vonatkozik és a tévedést a cég nevének rokonhangzása okozta. A tévedés szakmai körök előtt másképp is nyilvánvaló volt, mert a Sámson Manó cég bonitása a helyi piacón kívül is általánosan ismert.

Románia a külföldi mintavásáron. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi kamarák uniója tegnapi ülésén több fontos kérdéssel foglalkozott, így a kényszer-egyezségek ügyével, a nagyváradi árutözsde kérdésével, amelyeket pártóltag terjesztettek a kormány elé, majd elhatározták Románia részvételt a liegei, poseni és budapesti mintavásárokon, valamint kiállításokon.

Újtások a vasúti csomagforgalomban. Bukarestből jelentik: A CFR felügyelők tegnap értekezletet tartottak, amelyen a most szőnyegen torgó kérdést: a vasút jövedelmei szaporításának ügyét tárgyalták. Macovei igazgató az értekezlet folyamán bejelentette, hogy a csomagforgalomban újításokat vezetnek be, amely lehetővé teszi, hogy a szállítás gyorsabb időben történhessen. Ebből a célból — mint már megiruk — rapidvonatokat állítanak be a forgalomba. A nagy tömegben szállítók ezeknél a szállítmányoknál 33 százalékos kedvezményben részesülnek. Ezen kívül a teherforgalomnál más kedvezményeket is fognak február elsejétől életbeléptetni.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai
Jan. 18 Szombat

A mai nap kiemelkedő műsorssámai:
Daventry. Szimfonikus hangverseny.
Milano. Torino. Opera a Sbalaból.
Nápoly. Operaelőadás.
Brünn. Zs. Juda Halery „Zsidóné” című előadása.
Budapest. 9.15: Rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A Mandits szalonzenekar hangversenye. Lanner: Romantikusok, Mascagni: Parasztbecstület. Toselli: Szerenád, Chaminad: Zingara. Rarigade: Idille Passionelle, Svandaen: Prelude. G. de Micheli: Spanyol szerenád. 12.25: Hírek: 1. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4. Bányai János előadása: 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5:

Apróhirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné ארטה אשר של פסה vendéglője megnagyobbítva Oradea, str. Nicolai Iorga 19. Zöldfa-utca. Mérsékelt árak. Kitéző házikonyha.

KIADÓ 3 szobás modern utcai lakás február 1-re. Cal. Regele Ferdinand 121. 2792

PERFEKT román-magyar gyors- és gépirónó több évi gyakorlattal állást keres. Cim a kiadóban. 2764

Szőnyegszöveshez legjobb, legszebb perzsafonalak, felvételonalak, szőnyegminták legjobban beszerezhető:

„SULTANA” szőnyegszöveszem fonalosztályánál, Targu-Mures, Piata Regele Ferdinand 7. [Főter] Szétküldés utánvétellel.

A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja 6. Galli-Curci lemezek. 6.30: Mit tizen a rádió; 7.30: Hangverseny, 8.30: Karinty Frigyes felolvasása. A rádió metafizikája. 8.50: A honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek. Majd Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20 Phyllip: „A szerelem kocsija” c. operett.
Berlin. 21. Kabaré.
Breslau. 19.10: Gramafon.
Frankfurt. 20 Operett.
Hamburg. 19. Schubert dalok
Lipcse. 19.30 Katonazene
Stuttgart. 19.30 Milhaud szonnaművészi játéka.

Belgrád. 21.40 Citerázás
Zágráb. 20.30: Vonosnégyes. Mozart, Boccherini, Haydn, vonosnégyesei.
Bern. 21.20: Olasz dalok. mandolinzena.
Daventry. 22 Szimfonikus hangverseny.
London. 19.45 Brahm's hegedűszonátája
22.35 Katonazene.
Milano, Torins. 20.45: Opera o milanoi Scalaból.
Nápoly. 21.02: A San Carló színház előadása.
Róma. 21.03: Zenekari és énekverseny.
Varsó Krakko. 20.30: Házi hangverseny.
Kattovicz, 30. Könyvt. zene.
Brünn. 19. Halévy „A Zsidóné” előadása. 22. Közv. Prágából
Prága, Ostrava, Kassa, Pozsony, 19: vidám est. 20.30: Szorakoztató zene.
Osló. 22.35 Dalok. 23.24: Gramafon tánczene.

Vasárnap január 19.

Budapest. 9 Ujsághírtek, kozmetika. 10 Egyházi zene. 11.15: Uni árus istentisztelet 12:20: Pontos időjelzés, időjárás jelentés. Utána az Operaház zenekarának hangversenye. Mozart: Così fan tutte megnyitó. Gode Gizelesz enek számai. Zádor: Változatok egy magyar népdal felett. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadása. 4. Rádió Szabadegyetem. 5.15: Bodán Margit nótadallutója cigányzenekisérettel. 6.30: Mandits szalonzenekar. 7.30: Sporteredmények. 7.40: Egyfelvonásosok. 9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd Gramafonhangverseny. 11. Ifj. Radios Béla és cigányzenekarának haegversenye.

XIII évfolyam * 8
1930 Január
Kedd
5690 év Télet

Az Uj Kelet az egyetem és bányai zsidóság naplaja.
Cirkelak utánnyomás
Iorria megjelölésével meg.
Kéziratokat nem küldünk megörzöskökre sem!

Lezajlt

A liberális é

Cluj-Kolozsvár Kelet tudósítójától. Kelet tudósítójától. zottságának üben kétségtelenül gyűjtötte össze erdélyi binet erdélyi des nem is mint elienék igaz, hogy a part erdélyi rozottságát s Három kie százás bizotts első az a ti prefektusok Popovici miniszterelnö dott toasztja kormányzó és érzelmi és azonban szű gezni a két feszítációkkal dély jogaihoz A másik k niu miniszttott hatalmas csapást a miniszterelnök rend lenzéki pártok kritik szögezte, hogy a kormányok bizalmát élvez a maga háta mögött. ért nem rémitik meg litikai klubokból elhas sek. A minisztereln támadásba ment át. vezte Bratianu Vicsági nyomorba döntött most a kormányt vád tézkedésekért, amelye idézett sulyos helyzet. Az avertiszantokról nem komoly faktorai politikai életének, vé tette, hogy ha a liber parlamenterek nem te vényhözás házaiba, u semmissnek fogja ny Utoljára hagyták az expozénak azt a részé ségekkel és a készü foglalkozott. Alkalm kijelentéseivel bőveb Egyelőre annyit kiv hogy ha megelégedés sul a kisebbségi stat tett ünnepélyes ígére nyugtatólag hatott rá a passzusa, amelybe „fájdalmas és sajnál egyszerű s mindenkor séről beszélnek. Még domásunk arról, ho előidézőivel szemben kormány a törvény tudjuk elhinni, hogy ciók elmaradása kell a jövőben arra, ho ne ismétlődjenek. kell szögeznünk azt, elnök sok jóindulatú a kisebbségi kérdéss sncs arra, hogy szá